

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Bul. Reg. Ferőinand (József ioherecz-ut) 4. Telefon: 151. Sürőnyőcim. Közlöny, Arad. :: Az Aradi Nyomda Vállalat tulajdona. Kiadása és rotációs nyomása. Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: Évente 1080, félévre 540, negyedévre 270, havonta 90 Lei. Külföldre havonta 50 Lejel több. :: Egyes szám 5 Lei. Vasárnap 6 Lei. :: (Bucurestiben 50 bani felár.) Hirdetések tarifa szerint. ::

XLVI. évfolyam, 12. szám

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF

Péntek, 1931. január hó 16

Szellemidézés

A kolozsvári kommunista-per főtárgyalásán az ügyész nagyszabású vádbeszédet mondott. Nem éppen az ítélő-bíróság előtt álló kommunista agitátor cselekményeiről. Ezekhez az ügyésznek kevés hozzászólása volt, mondhatnánk semmi. A szenzációt keltő ügyészi enunciació az ország egyenrangú kisebbségeinek néptömbjeit vádolta meg azzal, amivel a kommunistát kellett volna megvédeni: hogy az ország rendje ellen törnek és elforgatni kívánják Románia államéletét.

Az ügyész váratlan filippikája valósággal frappirozta a tárgyalás hallgatóságát. Méltán, hiszen minden kétséget kizáró módon, tiszta agygyal, sőt logikával indokolta meg és támasztotta alá állítását. Az ősök szelleme — mondotta az ügyész — nem nyugszik sirjában, hanem mindnyájunkat kötelez arra, hogy egymás romlását akarjuk.

Ez a vallomásszámba-menő, sürített vádbeszéd, — amely után nyugodtan tartható meg hatásos bolsevik propaganda-beszédét az ítélet előtt álló moszkvai ágens — a tárgyalás egész lelki képével együtt jellemző keresztmetszetét adja annak a kárhözatos mentalitásnak, amely egy évtizednél is több idő óta bénítja meg az ország heterogén népi eredetű állampolgárainak együttműködési akaratát. Az ősök szelleme kötelezi — hirdetik és hirdethetik szabadon az országban azok, akik képtelenek a mai köteleességeknek megfelelni és tehetetlenségeiket demagógiával leplezik. Akik az ősök szellemének jelszavából csinálnak maguknak egzisztenciákat a politikai, a társadalmi élet különböző területein, de vállalt szerepüket nem tudják betölteni. Az ősök szellemét idézzék akkor, amikor a bolsevizmus veszélye ott vigyorog az orruk előtt.

Az ősök szelleme...!?

Az erdélyi ősök szelleme — az együttélő népek egyenjogúságáért küzdött s dolgozott itt ezen a földön. Az az ősi szellem pedig, amelyre a kolozsvári ügyész olyan önérzettel hivatkozott, több évszázadon át a nemzeti elnyomás, a nemzeti türelmetlenség ellen harcolt, mindig eredménnyel. Ez az ősi szellem megtadja az ügyészi kirohanás jogalapját történelmileg is, amikor egy kisebbségi ügyvéd törvényadta köteleességteljesítését ezen az alapon próbálta elgáncsolni. Az ősöknek azt a szellemét, amelyre oly szerencsétlenül hivatkozott az ügyész, ma a kisebbségi közélet küzdelmében találhatja meg, amely éppen az ilyen túlzó és felelőtlen enunciaciók ellen kénytelen állandó en garde-ban lenni a nemzeti többség hatalmi túlzásaival szemben.

Szívet-szorító mélységeket nyitott meg a felelős helyről elhangzott nyilvános nyilatkozat pár szavas dadogása: mélységeket, melyekbe beitekinteni is már fél-romlást jelent. Emberek, akik hátrafelé merevített fejfel mennek előre a tömegek előtt, — honnan láthatnák meg a szakadékokat?

Ne idézzék számunkra az ősök szellemét, akik nincsenek tisztában a folyamatos élet követelményeivel és nem ismerik a történelem tovalapozott fejezeteit sem, amely az emberi jogok, az emberi munka és a kölcsönös megértés klasszikus földjévé avatták Erdélyországot. Mi, akik tudatában vagyunk a korszellem parancsszavának, ismerjük a kölcsönösen akart becsületes munka államépítő hatalmát és megtartó erejét nemcsak az állam-közösségre, de az egyes polgár javára is, nem szellem-idézéssel akarjuk tölni az időt, mikor a tennivalók mulasztásai cselekvésre sürgetik az ország minden polgárát. Ha mindenki becsülettel azt a köteleességét végzi, melyre szerszáma, üzlete és szónoki emelvénye tényleg képesíti, akkor lesz elegendő az ősök szellemének s a jelen parancsszavának egyaránt.

Éjjelkor tizenhárman gyűltek össze a Vasgárda vezérei

Misztikus összejövetel rómái tógában, füstölgő oltár előtt — Felfedezték a gárdisták rejtek-helyét — Szervezkedés sejtrendszer-hólabda-alapon — Cuza harci taktikája a teoria, Codreanu az erőszak — Cuza: „Nem aprobálom, nem itélem el, csak konstátálom“

Letartóztatták Zelea Codreanut és társait

Zelea Codreanu és társait Mihalescu vizsgálóbíró kihallgatásuk után tegnapelőtt letartóztatta. A Vasgárda valamennyi vezetője ma már Vacarestiben van. Zelea Codreanu kihallgatása huszonnégy órán át tartott. Kihallgatása után azonnal Vacarestibe szállították. Utána következett Stelescu, Codreanu szárnysegédjének kihallgatása. Stelescu két hónappal ezelőtt jött Bucurestibe s Spada néven a Vasgárdisták elite-csoportját alakította meg. Ugyancsak Vacarestibe került Moise Lester deresdi ügyvéd, Banea, Codreanu második szárnysegédje, Danila és Totu, az ismert antiszemita vezérek, Orazio Pop, a tordai szervezet főnöke. A kihallgatásokat éjjel egy órakor fejezték be. A váditanács ma délután foglalkozik Codreanuék ügyével.

Propaganda a diákmenzákban

A Lupta mai száma hosszabb cikkben foglalkozik a vasgárda ügyével és ismerteti a nyomozás legújabb szenzációs eredményét. Eszerint az iskolaügyi hatóságok intenzíven bekapcsolódtak a nyomozás munkájába és különösen a középiskolások körében folynak szorgos kutatások, amelyek máris megdöbbentő eredményre vezettek. Megállapították ugyanis,

a középiskolákban a vasgárdát hólabda-sejtrendszer alapján szervezték meg

és a kiskorúak a legélesebb propagandát folytatták az internátusokban, diákmenzákban és egyéb helyeken, ahol a diákság gyülekezni szokott. A Lupta néhány Cuzához közelálló egyén nyilatkozatát közli és ezek szerint Cuza közelről nyilvánosan tiltakozni fog a Mihály arkanyal-szervezet ellen, amely a vezér szerint teljesen tönkretette Cuza nacionalista elgondolásait.

Cuza harci taktikája elüt Codreanuétól és amíg Codreanu az erőszakos uccai akciók hi-

ve, Cuza teoretikus uton akarja megvalósítani eszméit. Cuza nem azonosítja magát a gárdistákkal és megint csak régi jelszavát hangoztatja és annyit mond: „Nem aprobálom, nem itélem el, csak konstátálom.“ Az antiszemita vezér további nyilatkozatában kifejti, hogy a keresztény nemzetvédelmi liga, a LANC teljes erejével küzd a szociáldemokraták és a kommunisták ellen, mert szintiszta nacionalista alapon áll. A vasgárda elleni nyomozás legnagyobb szenzációja, hogy

felfedezték a gárdisták tulajdonképpeni rejtek-helyét.

egy iasi-i bérnáz második emeletén. A hatóságok megállapították, hogy ebben a szobában tartotta a vasgárda összejövetelét minden éjszaka 12 órakor.

Elszakadt a lánc

Ezeket az éjjeli összejöveteleket mindig csak tizenhárom személy jelenhetett meg, akik rendszerint a vasgárda vezetői voltak. A megjelentek kampókereszttel ellátott rómái tógát öltöttek magukra, egy hosszú asztal mellé ültek, amelynek közepén egy füstölgő oltár állott. Az oltár mellett ünnepélyes szertartások közepette történt az ülés megnyitása. A tagoknak szigorúan vallásos életet kellett élniök, minden nap imádkoztak és a börtönökön csakis a vallás által megengedett bötti ételekkel táplálkozhattak. A hatóság házkutatást tartott egy szomszédos iasi-i házban is és ott

rengeteg kézigránatot, fekete-gárdista nadrágot, cserkészinget, cserkészkalapot, katonai bakkancsot, rohamkéseket és szuro-nyokat talált.

A besszarabiai hatóságok löbb rendőrt és rendőrtisztet tartóztattak le, akik bevallották, hogy tagjai voltak a vasgárdának és országos forradalmat készítettek elő.

Mégis elfogadták Garami lemondását

a magyarországi szociáldemokratapárt vezetői

Éjjel fél három órakor még úgy állott a helyzet, hogy Garami Ernő koncepciója győz, hajnalra megváltozott a helyzet és a lemondás elfogadása mellett döntöttek

Budapestről jelentik: A magyarországi szociáldemokrata párt országos választmánya — mint ismeretes — tegnap foglalkozott éjszakai ülésben Garami Ernő lemondásának kérdésével. A tanácskozás a hajnali órákig tartott és éjszaka fél háromkor az volt a helyzet, hogy a pártvezetőség nem fogadja el a lemondást és már készen állott a kommuniké, amely ezt a határozatot megállapítja. A vezetőség tagjai annyira biztosra vették ezt a határozatot, hogy az információért hozzájuk forduló újságírókkal már befejezett tényként közölték, miszerint a szociáldemokrata párt választmánya nem fogadta el Garami Ernő lemondását. Szinte az utolsó percekben változás állott be. Heves vita indult meg az ügyben, az álláspont megváltozott és

a hajnali órákban elkészült a végleges döntés, amely szerint a választmány mégis elfogadja Garami Ernő lemondását.

A határozatot indokolásával együtt a Népszava holnapi számában közli.

A budapesti lapok meglepetéssel fogadják a választmány váratlan határozatát és az Esti Kurir megállapítja, hogy a pártvezetőség és Garami között nem állnak fenn áthidalhatatlan ellentétek. Garami kifogásai négy pontban foglalhatók össze. Nem helyesli, hogy a párt a munkanélküliség kérdésében tárgyalásokat folytatott a kormányval, akkor, amikor éles politikai küzdelemet kellett volna ellene folytatni. Hibáztatja, hogy nem mutatott kellő erélyt a vezetőség az emigráció likvidálásának kérdésében és kifogásolja, hogy nem tettek megfelelő lépéseket a fővárosi választások alkalmával a polgári ellenzéki pártokkal való együttműködésre. Garami leszögezi, hogy a maga részéről nem javasolja ugyan a passzivitást, de azt bizonyos körülmények között megfelelőnek tartja a párt céljainak elérésére.

Ujabb súlyos áldozatokra kényszerítik

Munkában a revíziós bizottság — Törölték az utjavításokra felvett 900.000 lejt — Nem állíthat fel szikvizgyárat a város — Tizedére akarják csökkenteni a lakbérpótlékot

Ismét sokmillió per készül a város ellen

Az aradi városházán dolgozó temesvári revíziós bizottság ma folytatta a városi költségvetés felülvizsgálását és a délelőtti munkája során 900.000 lejt törölt az utjavításokra felvett összegből, aminek előreláthatólag a külvárosok vallják a kárát. A revíziós-bizottság — információk szerint — teljes egészében meghagyta a tüzelőanyagok mellett a vásártér, valamint az üzletház felépítésére szánt összegeket, azonban

törölte azt az alapot, amelyet a városi szikvizgyár létesítésére vetek fel

az idei költségvetésbe. A revíziós-bizottság utóbbi ténykedése feltétlenül helyeselhető, mert az *Aradi Közlöny* annakidején kifejtette, hogy a városnak nem szabad konkurrálnia a magánvállalatokkal és ilyen módon még súlyosabbá tenni helyzetüket és még jobban csökkenteni amúgy is megviselt teherbíró képességüket. Most azonban a szikvizgyárakon a sor, hogy az árakat megfelelő nivóra leállítsák. Minden vonalon árredukciós törekvések észlelhetők, nem szabad tehát, hogy egyetlen iparban, a szikvizgyáraknál, amelyek Aradon kartellbe tömörültek, a magas, mai viszonyoknak meg nem felelő árak maradjanak érvényben.

Ma délben a revíziós-bizottság tagjai egyébként *Lutai Cornel dr.* polgármester kíséretében megtekintették a vásártér, a készülő üzletházat, valamint azokat az újításokat, amelyeket a polgármester egy év alatt bevezetett és elismerésüket fejezték ki *Lutai dr.*-nak.

A délutáni órákban a revíziós-bizottság a személyzeti kiadásoknál eszközölt töréseket. Mint ismeretes, *dr. Lutai Cornel* polgármester a tisztviselői kar átszervezésénél személyzeti redukciokat eszközölt és ennek folytán a város

öt és fél millió lejt takarított meg. A revíziós-bizottság ezt a csökkentést ma bevezette a költségvetésbe. Holnap a gépjárművek költségvetésének revidálására kerül a sor.

Súlyos bonyodalmak készülnek a revíziós-bizottság ama ténykedésével kapcsolatban, a mellyel tegnap törölte, illetve leszállította a tisztviselők lakbérpótlékát, miről az *Aradi Közlöny* ma beszámolt. A tisztviselők körében nagy elkeseredés uralkodik, miután ez a leszállítás,

az áldozati adóval együtt majdnem felére csökkenti fizetésüket.

A temesvári bizottság egy belügyminiszteri rendelet alapján járt el, amikor úgy döntött, hogy a lakbérpótlékot a régi alapfizetés után

Az éjszaka két véres bűntény történt

Meggyilkoltak és kiraboltak egy előkelő családból származó hadnagyot — Rablótámadás — Constantában madás áldozata lett egy dús gazdag nagybirtokos. Halálos sebesüléssel fekszik a kórházban

Constantából jelentik: Az elmúlt éjszaka két réjtélyes bűntény történt a városban. Éjszaka fél egy óra tájban a város főútvonalán, közvetlenül a kaszinó közelében vértócsában, holtan találták meg *Anghelenici Miklós* hadnagyot. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a hadnagy fejlővést kapott és annak következtében halt meg. A vizsgálat eddigi megállapítása szerint az előkelő családból származó katonatisztet meggyilkolták és kirabolták, amit igazolni látszik az a körülmény, hogy pénztárcája, értékei és összes iratai hiányoznak.

Körülbelül ugyanebben az időben egy con-

stantai nagybirtokos is rablótámadás áldozata lett. A nagybirtokost ismeretlen tettesek az utcán megtámadták, lelőtték, majd kifosztották. Amikor a járókelők ráakadtak, nyomban értesítették a mentőket, amelyek a kórházba szállították a megtámadottat, aki *Bancoff Grigorie* ismert földbirtokos és háztulajdonos. Constanta egyik leggazdagabb embere. *Bancoff* súlyos állapotban fekszik a kórházban, életbenmaradásához kevés a remény. Eddig még nem tudták kihallgatni és így a rablótámadás részletei még ismeretlenek. A rendőrség nagy apparátussal nyomoz a tettesek kézrekerítésére.

A városi tisztviselők ma az ügyben bizalmas megbeszélést tartottak, amelyen elhatározták, hogy kérni fogják a tanácsot, ne fogadja el a revíziós-bizottság határozatát, amely ellentétben áll a törvénnyel. Arra kéri a tanácsot, hogy az autonómia jogán mondja ki, miszerint továbbra is kiűzti a tisztviselők törvényes járadékait. Amennyiben a tanács mégis a revíziós-bizottság határozatát fogadja el, úgy

az összes városi tisztviselők pert indítanak az aradi törvényszéknél a város ellen.

Ily módon újabb monstre-pörre van kilátás a város és tisztviselői között. Tisztviselői körökben egyébként nagy érdeklődéssel várják a megyei tanács szombati ülését, amelyen a megyének döntenie kell, elfogadja-e a revíziós-bizottság által a költségvetésben eszközölt változtatásokat, amelyeknek során a megyei tisztviselők lakbérpótlékát is leszállították. Hír szerint a megye vezetősége tisztviselői pártjára áll és nem fogadja el a revíziós-bizottság határozatát.

A haszontalan

Irta: GERGELY BORISKA.

Idősebb Szekeres András értő szemmel szívesen nyíllalt a tekintetével *Harcos Piroska* fényes fekete kontyára. Hát volt is rá némi oka. Részben, hogy magának nem sok akadt párja, most kivált, amikor leginkább kurta a nők haja, meg hát egy kicsit összefüggésbe volt ez a konty Szekeres uram ittlétével is. Ugy volt hogy Szekeres Andrásné a harmadik járásban hallott már a *Harcos Piroska* fekete kontyáról és mert tudni való, hogy aki a régi-módi kontyát nem veti le hebelurgyán az tán a rétesnyújtástól, foltozástól, cukrosbefőtt készítés tudományától sem flancosodott el végkép. Tekintve, hogy Szekeresnének csak házasulandó fia voltak számszerint kettő, eladó lánya egyse, érthető, hogy az ilyen fajtájú lányok után evickélt az érdeklődése. Így esett, hogy idősb Szekeres András a vásárról jövet pihenőt tartott *Harcos Adámék* portáján. A jó karcos mellett megelégedetten szemlélődött tehát és titokban nem győzte dicsérni a kis lány esztét, hogy a szép fekete ékességét nem hagyta elpocsékolni a borbély ollójától.

Szekeres uram az eszmetársulás révén a fiairól kezdett beszélni. Az ifjabb Szekeres Andrásról meg Istvánról. Ez a beszélés azonban olyan furfangosan volt szerkesztve, hogy csak a vak nem látta *Harcos Piroska* melyiknek van szánva öreg Szekeres szívéből.

— Tisztára a nagyapám természeté az a kölyök. A Bandi. A nagyapám, a krajcárt fogához verő zsellér, aki véres veritékével izzadta ki az első holdat és a tiz körmével kaparta hozzá a másodikat, tizediket, ötvenediket... Egy görbe szegyet nem hágy az a földön heverni. Egész nap fur, farag, javít, kalapál, iparos-

féle alig kerül a házhoz, mindent megtud csinálni egymaga. Maga jár a béresek után, úgy félik is a nézését, mint a veszett farkasét. Dologidőn megfogja a kaszát, eke szarvát. Nincs ott pihenés, nanlopás, nótázás, hancurozás, ahol jelen van. És ott van az mindenütt. Nem ül össze nótázni a részeseikkel, komázni az öreg béressel, mint a Pista, a másik. És nem viháncol a napszámos lányokkal se, mint ez a haszontalan. Minden gondolata, hogy lehet hasznosítani valamit és hasznosít is az égvilágon mindent. Csak példának mondom. Van vagy husz meggyia a gyümölcsösben. Annakelőtte az asszony leszédette a cselédséggel, gyerekekkel és a hetivásáron igen csak elkelt mindíg. Most a Bandi fiam úgy tesz, hogy kihijja a kofát és eladja jó pénzért még a fán. Háromszor annyit hozott így a termés, mert a szüretelő kölykök felit megették, felit rajta felejtették, arról nem is beszélve, hogy az a haszontalan, a Pista vasárnap délutánokon az egész falu gyerekeit ráeresztette.

Koccintottak. A vendég igen csak *Piroska* fekete haján révedezett még mindig.

— Hát jó is azt látni, hogy a megszerzett kis valóság egyre szaporodva néz az unokákra. Az én Bandi fiam gyerekeinek biztosan lesz mit jussolni egykor. Pistával már nem merném lefogadni, pedig hát egyformán részeseznek abból amim van. Nálunk szokás, hogy kicsikoruk óta minden vasárnap zsebpénzt kaptak a gyerekek. Andrisnak ebből a költőpénzből már egész szép betétje van a kasszában meg még egy csomó váltó arról, amit a Pistának adott kölcsön kamatra. Mert annak biz soha nem elég a pénze, csak úgy eltűnik a markából maga se tudja hogy. Nem lump az, nem kártyás, nem mondom, a jó ég tudja hova teszi a pénzt. Rengeteg könyvet vásárol, képeket, meg hasonló számárságokat, hiábavalóságokat. Az-

tán a falu szegényeit is nagyon magára kapatta. Oda adná aztán még az ingét is ha kérik. Ilyen az. Annyi kutyája meg galambja van, feleszik a házat haszon nélkül, mert el nem adna belőlük kincsért se.

— Mondja is neki Bandi fiam, hogy mindigre haszontalan dolgokat művel, de az csak nevet. Azt mondja egy familiába éppen elegendő egy Bandi féle ember, mert ha kettő lenne ilyen belőle, tíz év alatt Szekeres birtok lenne az egész határ. Őtet ne üsse agyon senki, mert annyi esztendőt akar még élni, ahány nőszemélyt megcsókol egy évben.

Idősb Szekeres huncutul pislogva nevetett. Uj Matuzsalem lenne akkor a Pista, ha addig élne...

Szekeres uram lassan cihelődött, minekutána körüljárta *Harcos* urammal a tanyát, istállót és miután *Harcos Adám* megmutatott mindent, amit egy háztüznéző apának megmutatni tanácsos és idősb Szekeres András viszont megnézte mindent, amit ilyen esetben meg kell látni egy lányos ház portáján.

Mikor már a kocsin ült Szekeres uram, megegyeszer odafordult mosolygós ábrázatával az ambituson álló *Piroskára* és odaszólt neki:

— Hát kiüldhetem-e a Bandi fiamat látogatásra hucgocskám?

Piroska arca majdnem olyan piros volt mint a neve. Szemét bátran az öreg szemébe kapcsolta. Hosszu percek ólálkodtak a két összekapcsolt tekintet hidján, amíg a lány ajkáról lassan nekibátorodva elindult az imbolygó szó:

— A Pista fiát, azt küldje ide édes bátyám...

Idetartozik még az is, hogy mire *Harcos Piroskából* Szekeres Istvánné lett, bubisra volt nyírva szép fekete haja, mert így akarta, így szerette jobban az a haszontalan.

Dr. Marsieu Justin: „Prefektus vagyok és az is maradok“

Aradvármegye prefektusa nem azért utazott Bucurestibe, hogy lemondjon — A lemondás kérdése szóba sem került — „A kormány teljes bizalmát bírom“ — Pártügyek, amelyek nem kerülhetnek nyilvánosság elé —

Aradmegye prefektusa cáfolja a lemondásáról elterjedt híreket

Ma reggel hazaérkezett Bucurestiből Marsieu Justin dr. megyei prefektus, akinek elutazásával kapcsolatosan ismét elterjedtek a lemondásáról szóló hírek. Az Aradi Közlöny mai számában feltétlenül megbízható forrás alapján megírta, hogy Marsieu dr. nem azért utazott Bucurestibe, hogy lemondjon, miután ez a kérdés ma még egyáltalán nem aktuális. Az események bennünket igazoltak, amennyiben Marsieu dr. hazaérkezése alkalmával a legkategorikusabb módon megcáfolta a lemondásáról keringő híreket. Az Aradi Közlöny munkatársa felkereste hivatalában a prefektust s kérdést intézett hozzá, mi igaz az elutazásával kapcsolatosan szárnyrakelt kombinációkból?

— Egyetlen szó sem igaz a hírekből — jelentette ki erélyes hangon a prefektus — mert a lemondás kérdése szóba sem került. Amikor legutóbbi bucuresti-i utam után hazaérkeztem, olyan információknak jutottam birtokába, amelyek szerint személyemmel kapcsolatosan néhányan valótlan híreket terjesztettek és oly messzemenő konzekvenciákat fűztek esetleges távozásomhoz, hogy szükségesnek tartottam a helyzet tisztázását. Először Koiozsvára utaztam, ahol Vaida Sándor volt belügyminiszterrel, valamint az erdélyi párt-szervezet vezetőségével folytattam megbeszélést, utána pedig Bucurestibe mentem. De nem azért, hogy lemondjak, hanem hogy a helyzetet Mihalache belügyminiszterrel és a kormány tagjaival tényleges beállításában ismertessem.

Ugy a kolozsvári párt-szervezet, mint a belügyminiszter, valamint a kormány tagjai biztosítottak arról, hogy távol állanak ezektől a légherőpített kombinációktól és biztosítottak arról is, hogy a párt és a kormány teljes bizalmát bírom.

Megállapítottam tehát, hogy legfeljebb egyéni akcióknak tulajdoníthatók a lemondásomra vonatkozó kombinációk, amelyekből maga a párt távol áll.

— Prefektus Ur, a jelenlegi elutazásával kapcsolatosan olyan hírek is kerültek forgalomba, hogy Mihalache belügyminiszter megváltoztatta eddigi álláspontját és most összeférhetetlennek találta a prefektusi és a Mezőgazdasági Kamara elnöki állását. Mi igaz ezekből a hírekből? — kérdeztük.

— Egyáltalán semmi — felelte Marsieu dr. — a belügyminiszter álláspontja nem változott meg, mint ahogyan meg sem változhat.

Egy aradi pénzügyintézet fatális tévedése

Tévedésből kétezer francia frank helyett kétezer svájci frankot utalt át egyik felének — Ki oka a tévedésnek? — Jóhiszeműség minden téren

Egy fatális tévedés tartja izgalomban a Romcomit pénzügyintézet aradi fiókjának tisztviselőkarát. Az izgalom egy átutalás körül keletkezett, amelynek előreláthatólag jogi konzekvenciái is lesznek. Az eset röviden a következő:

Mintegy két héttel ezelőtt egy aradi ur-asszony kétezer francia frankot utaltatott át a pénzügyintézet útján Deutsch Károlynak, Párisban élő fiának. Az átutalás rendben meg is történt. A fiatal tisztviselő áradozó levelet írt Aradon lakó szüleihez, amelyben megköszöni, hogy egy tekintélyes összeggel siettek segítségére. A levél kétezer francia frank helyett kétezer svájci frankot nyugtat, ami, tekintettel a nagy kurzusdifferenciára, lényeges különbség. A szülők azt hitték, hogy gyermekük tévedett, ezért felsiettek a pénzügyintézetbe, ahol megdöbbenve konstataáltak, hogy a feladott megbízás

szabályozták ezt a kérdést és miután a mezőgazdasági kamaráról szóló törvény végrehajtási utasítása még nem lépett érvénybe, az összeférhetetlenség esete sem állhat fenn. Ezt különben már legutóbb megállapítottuk és az ügyben semmiféle változás nem állott be.

Kérdés* intéztünk ezután Marsieu dr.-hoz, mi volt a belügyminiszter és a kormány tagjainak álláspontja a személyével kapcsolatosan elterjesztett hírek kérdésében.

— Csak annyit mondhatok, hogy prefektus vagyok és az is maradok. A többi a párt belső ügye. Nekem kötelességem ebben a tekintetben diszkrétnek lennem és nem vihetek a nyilvánosság elé belső pártügyeket.

Marsieu Justin dr. megyei prefektus ma reggel már el is foglalta hivatalát és megbeszéléseket folytatott fontos megyei kérdésekben.

Sorsdöntő egyenetlenségek a nemzeti-parasztpártban

Ujabb bonyodalmak Stan Vidrighin utódjának kinevezése körül — A király Ionescu tábornokot akarja a fontos pozícióra — A parlament első ülésén felvetik a bizalmi kérdést

Ne politikus legyen a CFR. vezérigazgatója!

Bucurestiből jelentik: A főváros pártpolitikai mellékvágyairól a kormány életének egzisztenciális fővonálára robotott be a vasut vezérigazgatói pozíciójának még mindig függő kérdése. A válságot Vidrighin Stan elvontatásával sem lehetett megoldani, mert kiderült, hogy az új vezérigazgató-jelöltek ugyancsak nem szakmai emberek és ambícióik nem haladják meg a többmilliósi fizetés felvételének koncepcióját. Popovici Mihály, a nehéz helyzetbe került miniszterelnök-helyettes, minisztertársal jelöltjeinek az uralkodó részéről történt visszautasítását csupán azzal a diplomáciai fordulattal tudja jelenleg ellensúlyozni, hogy Mironescu visszatéréseig halasztást kap a fontos állami pozíció betöltésére.

A király a Vidrighin-buktató Raducanu jelöltjével, Hoiescuval szemben a bukott ve-

zérigazgató nagytekintélyű elődjét, Ionescut Mihail tábornokot kívánja újra a CFR. élén látni. Ennek a kívánságának az uralkodó nyomatékos kifejezést is adott és a kormány tagjai közül többen — főleg az erdélyiek — ugyancsak az államfő kívánságát támasztják alá. Ezzel kapcsolatosan feltétlenül figyelmet érdemel a nemzeti-parasztpárt erdélyi tagozatának félhivatalos napilapjában, a kolozsvári „Patriában“ megjelent megnyilatkozás:

— *Mindegy nekünk* — írja az erdélyi kormánypárti politikusok szócsove — *hogy ki jön Vidrighin helyébe, csak ne legyen erdélyi, mert akkor holnapra azonnal kiderül róla, hogy Maniu sógora, Vaida rokona, görög katolikus, tolvaj és kiátkozott...* Ezért sokkal jobb, ha nem erdélyit, hanem egy becsületes regátit ültetnek a vezérigazgatói székbe, akit legalább teljes erővel tudnak támogatni.

A bucuresti-i jelentések szerint a kormány tagjai között általános az óhaj, hogy a vasut élére ne politikus, hanem *elsősorban szakembert állítsanak*. Ettől az intézkedéstől remélik kormánykörökben, hogy a román államvasut visszanyeri a külföld bizalmát.

Az Epoca értesülése szerint az erdélyi miniszterek és képviselők tegnap titkos értekezletet tartottak, amelyről parasztpárti kollegáik egyáltalán semmit sem tudtak. A gyűlésen foglalkoztak a Vidrighin elbocsátásával adódott helyzettel és döntöttek arról is, hogy a parasztpárt akarata ellenére a közelgő részleges választásokon teljes erejükkel támogatni fogják dr. Dobrescu Aurel brassói jelöltet, a volt földművelésügyi államtitkár és erdélyi kormányzót, akit ezzel a mandátummal rehabilitálni akarna. A lap értesülése szerint Mironescu miniszterelnök visszatérése után tekintettel a kormány és a párt kebelében uralkodó diszharmóniára, a parlament első ülésén felveti a bizalmi kérdést.

A Rothschild-ház ősei a bécsi Burgszínház színpadán

Theatré parée a „Rothschild-ház“ bemutatóján — A bécsi Rothschild-ház feje először nem kifogásolta a darab színrehozatalát, utóbb azonban neheztelték érte — A Rothschild-család ellenszenves szerepet játszik a darabban — A szereplőknek nem volt szabad zsidósan beszélni

Bécsből jelentik: Az elmúlt héten érdekes színházi eseménye volt Bécsnek, a Burgszínházban bemutatták a „Rothschild-ház“ című új dongságot, amely tekintettel arra, hogy a világhírű család visszavonultságába avatkozik bele, joggal számított különleges érdeklődésre Bécsben. Nem szabad ugyanis elfelejteni, hogy ez a szó: *Rothschild*, ma az egész világon elvont fogalom, egyedül néhány nagyvárosban, amelyek közé Bécs is tartozik, kézzelfogható valóság. Rothschildék közül ketten, még pedig a ház két legelőkelőbb tagja, Alfonz és Louis, aki a Kreditanstalt elnöke, állandóan Bécsben lakik, sokat láthatók színházakban, vendéglőkben, löversenyeken, nagy estélyeket adnak, nagyon sokan ismerik őket és járnak hozzájuk, érthető tehát az az érdeklődés, amely megnyilvánult egy olyan színdarab iránt, amelyben ennek a közismert családnak az ősei játszó a főszerepeket és amely még hozzá a Burgszínházban is kerül színre.

Igy egy nagyon furcsa jelenséget állapított meg az állami színházak igazgatósága: azt, hogy más előadásoknál elsősorban az olcsóbb jegyek kelnek el és a páholyok csak nehezen találhatnak vevőre, — ennél a bemutatónál pedig elsősorban a páholyokat kapkodták el, úgy, hogy az elővétel első óráiban a Burgszínház valamennyi páholya — pedig összesen kilencvenhat van benne — sokszorosan tul volt jegyezve. De olyan képe is volt ennek a burgszínházi premiernek, amilyenre a bécsi társadalmi élet legöregebb krónikásai sem emlékeznek.

Rothschildék előbb nem kifogásolták, később rossz néven bettek a premiért

A darab írója a Burgszínház intendánsa utján még a nyáron bemutatta művét a bécsi Rothschild-ház fejének, *Rothschild Louis* bárónak, aki elolvasta a darabot és kijelentette, hogy

nincs kifogása az ellen, ha ősei ebben a formában lépnek a Burgszínház színpadán.

csak egy nagyon érdekes kikötése volt a bárónak: az, hogy

a szereplőknek nem szabad zsidósan beszélniük.

Ezt a feltételt a színház igazgatósága és a szerző is elfogadták és az utolsó próbákon maga a főintendáns személyesen ügyelt arra, hogy Rothschildéknak ezt a feltételét a szereplők szigorúan betartsák. A feltétel teljesítése persze nem volt tulságosan nehéz, mert a

Burgszínháznak tudvalevőleg nincs egyetlen egy zsidó tagja sem

és azok a művészek, akik az öt Rothschild-őst megszemélyesítették, véletlenül olyan antiszemiták is, hogy talán még életükben sem hallottak zsidósan beszélni.

Rothschildék — érdekes — egyedül azt sajnálták, hogy a cselekmény mindössze egy nagy állami akció körül forog és semmiféle szerelmi történet nincsen benne. Csak a premier után szivárgott ki az a hír, hogy

Rothschildék egyáltalában nem látják szívesen ennek a darabnak a bemutatását

és a maguk visszavonultságában, amiben élnek, természetesen jobb néven vették volna, ha a darab előadása egészen elmarad.

A mű maga történelmi jelenetek laza sorozata, amelyben a

Rothschild-család rendkívül ellenszenves szerepet játszik.

Semmi zsenialitást, semmi szellemet ezek a Rothschild-ősök nem produkálnak és a legnagyobb és legridegebb tözsdei szenzálnál semmivel sem mutatnak több kvalitást. A premier példátlanul fényes előkelő közönsége fagyosan nézte ezt a Burgszínház színpadára plántált tözsdei dialógsorozatot.

Rothschildék nem jelentek meg a premieren

Külön érdekessége volt a nézőtérnek a bécsi magyar követ, aki *Neurathnak*, a Kreditanstalt aienökének a vendége volt egy páholyban, jelölül annak, hogy Rothschildék és az államok között még mindig szoros a kapcsolat, amiről a színdarab is éppen szól. A földszinten szerényen elbujva ült *Sieghart*, a Bodeneredőtarstait egykori nagyhatalmi kormányzója, aki hatalmát szintén Rothschildéknak volt kénytelen átengedni.

Gombaszögi Frida szépsége nagy feltűnést keltett

A Bemutató képe azonban a legszebb és a legfinomabb, amit Bécs produkálhat. Természetesen csak azokról lehet beszélni, akiket a közönség is ismer, legalább is hírből. Tele volt a nézőtér szép asszonyokkal, frakkos mánásokkal, bankelnökökkel, érdekességekkel,

A legnagyobb feltűnést egy földszinti páholyban Gombaszögi Frida keltette tüntető szépségével és még ezen az elegáns estén is mindenkit messze a háttérbe szorító eleganciájával.

Az ő szépségét és az ő eleganciáját, amely pedig mindenütt sok bámulóra talál, különösen Bécsben méltányolták ezen az estén, mert a diszkrét izlésnek és a finom noblessznek sehol sincs annyi megértő híve, mint az osztrák fővárosban és különösen annak a közönségnek a körében, amely ezen az estén a Burgszínházban gyült össze. A „nagy felvonásközben“, a Burgszínház gyönyörű buffetjében valósággal ellállották a híres magyar művész utját és csoportokban bámulták őt.

Maguk Rothschildék azonban nem jelentek meg. Minden szem őket kereste. — de hiába. Az előadás előtt mindenki az első sorok kerekébe, mert Rothschildékről köztudomásu, hogy színházban sohasem mennek páholyba, hanem mindig az első sorba váltanak jegyet. Ezuttal nem voltak a színházban, — hanem ellenkezőleg: *tüntetően egy másik színházban ültek*, a Burgszínház kamaraszínházában, az Akademie-theaterben.

Szenyák István tizenhat év után hazatért

Egy debreceni napszámos sanylődése az orosz fogságban — izgalmas menekülés — az orosz pokolból

Akik nem akarták támogatni a bolsevik forradalmat, a deportálás sorsára jutottak

Még sok magyar várja Oroszországban a szabadulás óráját

Debrecenből jelentik: A nagy világégésben Oroszország tizezerszámra nyelte el azokat a magyar katonákat, akiket a véletlen a hadifogoly élet szomorú sorsának „mentett meg“ a halál elől. A háború kitörése óta tizenhét esztendő intervalluma áll mögöttük és a befejezés után is a tizenharmadik év pereg a végtelen homokóráján. Megritkult már azoknak a száma, akik valamilyen szerencsés körülmény folytán kiszabadulhattak a fogság sanylődéséből és egyre kevesebb alkalommal lehet hallani hazatért-foglyokról. Akik most hazaszabadulnak, azokra már nem számítottak, halottnak hitték, holtta-nyilvánították őket. Egy-egy ilyen hazatért embert olyan érdeklődés vesz körül, amely nem is oktalan, hiszen egy egészen más világból, más életkörülmények közül csöppen vissza hazájának is alaposan megváltozott viszonyaiba.

Most Debrecenben bukkant föl egy ilyen hazaszökött magyar, aki tizenhat évi orosz fogság keserű tapasztalataival a tarsolyában érkezett vissza a szép hajduvárosba, szülőhelységébe. *Szenyák István* a neve, napszámos a foglalkozása és a kassai kilences honvédegyalogezredben öltötte fel az egyenruhát. Egy esztendeig volt frónharcos csupán, mert egy csepetéből kifolyólag a tulerő orosz fogságba kényszerítette. Amint az olyankor szokás volt, a hadifoglyokat végigdobálták Oroszországban keresztül és megjárta Kiewet, Moszkvát, Szent Pétervárat; mignem a forradalom lángcsóvája röpített föl Oroszország felett és ekkor alkalma nyílt volna, hogy szabad katona legyen: fölszólították őt és számos fogolytársát a vörös hadseregbe való belépésre. Erköcsi felfogása azonban ellenkezett a kommun elveivel.

nem csatlakozott a vörösgárdistákhoz, amire a Szovjet mint ellenforradalmár-gyanusát deportálták.

A Feketetenger egyik szigetére vitték, a hol internálták és sok más szerencsétlen háttársával kényszermunka kinlódásaiban szolgálták a Szovjetet. *Szenyák*, a debreceni újságírók kérdéseire, a sziget nevét nem tudta megmondani, mert az oroszok mélyen eltitkolták elöttük tartózkodási helyüket, nehogy hozzátartozóikat, vagy valamilyen nemzetközi missziót értesíthessenek hollétükről és segítséget kérjenek. Természetesen egyetlen vágy dolgozott benne: haza, haza... A rámosolygó szerencse következtében sikerült is egy magyar parancsnok vezetése alatt álló orosz hajóra fölvétnie magát, amely ugyan orosz területen vetett horgonyt, de mégis az ország belsejében könnyebben nyílt alkalma a továbbutazásra.

Mindig nyugat felé igyekezett és nagynehezen el is jutott Galiciába, azután a régi magyar határra és

itt tudta meg csak, hogy a trianoni békeszerződés miképpen vonta meg Európa új térképét

és hogy Kassa, ahol berukkolt, már cseh uralom alatt van. Amint átlépte a magyar határt, egyenesen Debrecenbe utazott, hogy hozzátartozóit felkeresse, akik régebben a Hunyadi-utca 13. szám alatti házban laktak. A sors szélsőséges körülményei azonban nem engedték meg, hogy *Szenyák István* végre az otthoni nyugalom és boldogság napjaihoz jusson, mert a *másfél évtized alatt családja szétszéledt Debrecenből* és eddig nem akadt senki, aki nyomra vezetne volna. *Szenyák István* most a rendőrség utján kutatja hozzátartozóit, akik talán már réges-régen megsiratták.

Pedig a reménykedés még sokakban loboghatna, akik szeretteiket már meggyászolták, mert amint *Szenyák István* elmesélte Oroszországban és

különböző deportáló helyeken több száz magyar hadifogoly huzza az igát, akik egyre várják, hogy mikor üt a szabadulás órája.

Személyazonossági fényképeivel nem vesztegeti idejét, na bektüldi a meg-
(akár csoport, vagy családi) igazolványkép készítésre levő fényképet

Sándor fényképészhez

Bulev. Regele Ferdinand 22. (a lutheranus templom mellett.)

Fényképek a várossal megállapodott méretekért árban készülnek, előírás szerint.

Karját törte a Semmeringen Földes Soma nyugalmazott bankvezérigazgató

Allapota annyira javult, hogy hazatérhetett Aradra — Kezelését aradi orvosa folytatja — Nyoma sem marad a balesetnek

Földes Soma, az Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztár Rt. ny. vezérigazgatója a karácsonyi és újévi ünnepeket üdülés céljából nejevel együtt a Semmeringen töltötte. Tervebe-vett hazautazásuk előtt, egy pár nappal sétálni indultak az egyik fagyos januári napon a sporttelepek felé, ahol a téli sport-szezon a legjavában állott. A séta folyamán történt, hogy a nyugalmazott vezérigazgató a sikos sétányon oly szerencsétlenül csuszott el, hogy esé-

se közben egyik karját törte. A baleset után Földes Soma eltörött karját a lakásán tette gipszbe az egyik előhívott orvos. A fájdalmas sérülés után Földes Soma állapota pár napon belül annyira javult, hogy visszatérhetett Aradra nejevel együtt. A törött kar kezelése ugyan itt is tovább folyik, de állapota egyenesen javuló tendenciát mutat és minden remény meg van arra, hogy a semmeringi balesetnek egy kellemetlen emléknél több nyoma nem marad.

A Tritthaler és Társa-cég kényszeregyezséget kér

Sokmillió passziva és aktiva — Miből áll a vagyontöbblet? — Tervek, amikre rácsófolt a gazdasági krízis

Két évi moratórium és hatvan százalékos kvóta

Az építőipar krízise évek hosszú sora óta tart. Szinte esodálatos, hogy ennek a sok viharokkal küzdő gazdasági ágának csak ma jelentkezik az első áldozata. A Tritthaler és Társa-cég ügyvédje: dr. Höllich Béla utján ma kényszeregyezségi kérelmet nyújtott be az aradi törvényszékhez. A szóbanforgó vállalat egyike volt Aradon a legagilisabb cégeknek az építési szakmában. Tritthaler Ferenc pihenést nem ismerő szorgalommal vezette be cégét egész Erdélybe, sőt az ókirályságba is. Az utóbbi évek nagyobb építkezései nemcsak Aradon, de Nagyváradon, Déván és egyebütt a Tritthaler és Társa-cég izléséről és vállalkozó szelleméről beszélnek.

Az összeomlás felé

Tritthaler Ferenc saját számlájára is nagyarányú telekvételeket és bérházépítéset kezdeményezett. Nagy telekkomplexumot vásárolt az Orczy-uccában, ahova öröklakásokból álló bérházakat szándékozott építeni. A tervet azonban valóavánia nem sikerült. Majd a Wesselényi-uccában épített egy négyemeletes modern bérházat, mely természetesen szintén nagy összegeket emésztett fel. A bankkölcsönök után járó magas kamatok és főleg az a körülmény, hogy a künneviségeket behajtani nehezen, vagy sehogy sem tudta: összeomlás felé sodorták a céget: van egy tétel, ahol 1.300.000 lejt kellett leírni, mint behajthatatlant. Az utolsó lökést azonban a jöhírű vállalatnak az adta meg, hogy egyik aradi pénzintézet a napokban felmondotta az ott élvezett három millió lejnyi ingatlanbekebelezéssel fedezett hitelét.

A cégnek a törvényszékhez beadott kérvénye előadja, hogy az építővállalat passzívája 11.006.341 lej, míg aktívái 9.508.458 lejt tesznek ki. A tartozásból 5 millióra tehető az az összeg, melyre a cég ingatlan bekebelezések folytán százszázalékos fedezetet nyújt. A fennmaradó összeg fedezetlen tartozás.

A kényszeregyezés biztosítására felajánlja a cég nemcsak a maga, hanem Tritthaler Ferenc teljes magánvagyonát. Ez a vagyontöbblet a következő ingatlanokból áll: egy négyemeletes bérház a Wesselényi-uccában, két új bérház Déván, Aradon a volt Orczy-uccában levő Éles-villa és a hozzátartozó telkek, a volt Szent Antal-uccában levő két ház és az ezekhez tartozó telkek.

Remény a békés likvidálásra

Az építő cég krízisét főleg az okozta, hogy a rossz inkasszó-viszonyok folytán nagyarányú bankkölcsönöket kellett igénybe vennie, melyek után évente mintegy, másfélmillió lej kamatot és províziót fizetett. Azonfelül tetemesen csökkent a házak és a telkek értéke is. A Wesselényi-uccai bérház építési költsége pl. 6.700.000 lejt tett ki, amely ingatlan értékét azonban ma a tulajdonos cég se becsüli többre 5 millió 600.000 lejnél. Tehát a vagyoni status összeállításánál már itt is 1 millió 100.000 lej

veszteség mutatkozik. Egy eladás esetén talán még ennél is több, ugyanez áll a többi ingatlanra is. Az építő vállalat a háboru utáni lakásínségre alapította azt a fóltevést, hogy a házépítés jó befektetés lesz. A teoria azonban a gyakorlatban nem vált be, mert a lakások bérösszege az utóbbi években állandóan csökkent, a mi maga után vonta az ingatlanok árhanváltását is.

A Tritthaler és Társa-cég kényszeregyezségi kérelmében két évi moratóriumot kér hitelezőitől, akiknek 60 százalékos kiegyezési kvótát ajánl fel. Ha időközben a cég tulajdonát képező ingatlanok valamelyike eladásra kerülne, úgy a befolyó összeg a hitelezők tulajdonába megy át. A kényszeregyezségi ügyben valószínűleg a jövő hét folyamán dönt az aradi törvényszék. A hitelezők nagyrésze folyón, akik évek hosszú sora óta zavartalan összeköttetésben állottak a céggel. Ezekben ugyszólván kivétel nélkül meg van a készség a kényszeregyezségi ügy békés likvidálására.

Briand megvédte a párisi orosz ellenforradalmárokat a szovjettel szemben

Diplomáciai konfliktust provokált a szovjet — Dowgalewskij nagykövet „bizonyítékoka” tárt föl szóbeli demarsában Briand előtt MILLER orosz ezredes a Balkánon szemlét tartott az ellenforradalmi szervezetek felett

Párisból jelentik: Az a konfliktus, amely már évek óta feszült viszonyban lappangott Franciaország és a szovjetkormány között, a párisi orosz emigránsok ellenforradalmi tevékenységének ürügye címén robbant ki. Dowgalewskij, a párisi szovjetkövet megjelent a Quai d'Orsayn és szóbeli demarsot intézett kormánya nevében Briand külügyminiszterhez, amelyben a szovjet energikusan tiltakozik a párisi fehér orosz szervezetek tevékenysége ellen. Ez a mozgalom — mondotta a szovjetkövet — a francia kormány szemethunyo magatartása miatt, egyenesen már a szovjet elleni nyílt összeesküvés jellegét öltötte magára.

Dowgalewskij a szovjet-demars vádjait egy angol napilap cikkeivel támasztotta alá, amely nyilatkozatot közöl többek között Miller tábornoktól, a fehér-orosz katonai alakulatok főparancsnokától. Miller nemrégiben tért vissza a Balkánról, ahol megtekintette az ellenforradalmi szervezeteket. A tábornok nyilatkozatában elmondja, hogy az orosz ellenforradalmi katonai szervezetek tisztjeit Párisban, egy, erre a célra létesített iskolában képezik ki. Az új hadsereg jelen pillanatban hatvan-ezer emberből áll és az a hatvan-ezer ember bármely pillanatban készen áll arra, hogy meginduljon a szovjet ellen. A szovjetkövet a

Zinovjev akcióiban

Régi ellenségeivel szilárdítja meg pozícióját. Reaktiválják a szovjetvezért

Moszkvából jelentik: A harmadik internacionálé egykori elnöke, Zinovjev, meghívást kapott Stalintól Moszkvába. Zinovjev évek óta nem járt a régi Oroszország szent városában, amióta ellenzéki szereplése miatt a nyerskezü diktátor eltávolította őt a III. internacionálé éléről és egyben kizárta a szovjetköztársaság központi végrehajtóbizottságából.

Ugy látszik, Zinovjevet a csendes hónapok tényleg más „meggyőződésre birták”, részben azért is, mert egy kis bünbocsánatot sem sajnált tőle a bolsevik diktátor, Moszkvai hírek szerint, Stalin szándéka az, hogy Zinovjevet újra reaktiválja és — saját politikai súlyának megingása után, — régi ellenségével szilárdítja meg újra pozícióját.

Elitették a Magyar Rádiót megrágalmazó lapszerkesztőt, aki szerint a stúdiót szakértelem nélkül, kufárszellemű igazgatóság vezeti

Budapestről jelentik: Néhány hónappal ezelőtt Rein István szerkesztő Budapestben megjelenő rádiószaklapjában a magyar rádió viszonyairól cikket írt, amelyben élesen kritizálta a rádió vezetőségét. Szerinte az igazgatóság szakértelem nélkül, kufár szellemen intézi a rádió ügyeit. A vezetőség a cikk egyes kitételeit sértőnek találta és rágalmazás címen pert indított a kritizáló szaklapszerkesztő ellen, akit nemrégiben vont felelősségre a budapesti büntető törvényszék. Elsőfokon, sőt most másodfokon a tábla előtt is a bíróság beigazoltak látta a rágalmazás vétségét és az alsóbbfoku döntést, amely 300 pengő pénzbüntetésre marasztalja el Reint, a tábla helybenhagyta.

fentiekre való hivatkozással felszólította Briand-t, haladéktalanul utasítsa ki Franciaországból az orosz emigráció felelősé tehető vezetőit.

Briand a követnek adott válaszában kijelentette, hogy az angol lapközleményeket nem fogadhatja el megfelelő bizonyítékul arra nézve, hogy a párisi orosz emigránsok tényleg a francia törvénykönyvbe ütköző cselekedeteket követtek volna el. Ami a kiutasítások követelését illeti, annak teljesítését a francia külügyminiszter kereken megtagadta.

A szovjetkövet kihallgatása — jelenti a francia távirati iroda — másfél óráig tartott. Politikai körök véleménye szerint a két diplomata nem vált el mereven egymástól.

Az aradi mozik mai műsora

8, 7 és 9 órákor.

CENTRAL: MEG CSAK KÉT NAPIG! A világ legnagyobb filmje: IM WESTEN NICHTS NEUES, amely a háboruellenes propaganda eddig leghatásosabb eszközének bizonyult. Erich Maria Remarque világhíres műve Lewis Milestone mesteri rendezésében. Kezdekör az ajtók bezáratnak.

SELECT: SZERELM FARSANGJA. Vigáték, a főszerkesztő: Carmen Bóni és Haus Junkermann.

H I R E K

Apró szánokat

huzigálnak a korzón uriaszonyok és komoly urak, a szánokon pöttömnyi emberkék ülnek bepólyázva és öntudatlan boldogsággal élvezik a divatot, amely ki tudja, honnan került elő, ki tudja, hogyan terjedt el, de itt van és széppé, kedvessé teszi az ucca képét... Kezdetben vala az Ige: ... urinó és különösen uriember nem cipelheti a gyermeket, saját gyermekét az uccán, dada kell hozzá, vagy finomabban: nőrsz, freilein, de legalább is egy Marcsa. Azután teremtette a Divat a szép gyermekocsikat és láthattad, hogy Orvosné nagysága is, igazgatóné méltósága is, hivatalnokné tekintetes asszony is, de még boltosné tésasszony is restelkedés nélkül tologatja a kiskocsit, mert... nem, nem, nem azért, mert jólesett a szívének, ha a kíváncsiskodónak azt mondhatta, igen, az enyém ez a szép kis fiu vagy kis leány, hanem, mert így hozta a felséges Divat. De uriember? Férfi ember? No erről még tavaly is nevetséges lett volna beszélni, hiszen széltében neveték azt a magáról megfélemedezett nagyapát, aki nem átalta a fényes déli korzón kocskázatni kis unokáját. Ilyet, no de ilyet...?!

Most amerre jársz, vigyázz a lábad alá, mert előtted, mögötted, jobbra és balra melletted szalad a szánkó, amit ambiciózusan huz maga után a nagyságos mama vagy a doktor papa. Huzza a szánkót, amit úgy előlről nem is lehet kormányozni, amelyről talán le is maradhat a kicsit elevebb természetű gyerek.

Siklanak a szánok, hébe-hóba, azaz ilyen szép télen inkább csak a hóba, le is szoritanak néhányunkat a szűken mért aszfaltról, de amit ezer meg ezer okos röpirat, regény és más propaganda nem tudott elérni, a szülői szeretet nyilvánosságát, a „gyermek mindenelőtt” című eszme diadalát talán kivívja a Divat...

— **Aradi meteorológiai jelentés.** Január 15-én: Hőmérséklet: — 5, — 1 C. Légnymás 760—763 mm. Nedvesség: 70—77%. Prognózis: Január 16-ra: Száraz, ködös és hideg idő, lassu derüléssel és éjjeli fagygal.

— **Főlényes magyar győzelem a tenkel községi választáson.** Nagyváradról jelentik: A tenkei községi választást tudvalevően annak idején a Magyar Párt meglebbezte és a temesvári kormányzásra a felebbezésre a választást megsemmisítette és új választást rendelt el, amelyet tegnap tartottak meg Tenkén. A választás a szinmagyar község magyarságának fényes győzelmével végződött. Annak idején ugyanis a Magyar Párt a románságnak négy helyet ajánlott fel a tanácsban, de nem fogadták el. Most pedig csak három román tanácsos jutott be. A mostani tanácsválasztásra három lista indult. A Magyar Párt hivatalos listája, azután egy magyar-román lista és a dolgozók klubjának jelöltjei. Biró 487 szavazattal, a Magyar Párt jelöltje, Ambrus Ferenc lett.

— **Öngyilkosság Borossebésen.** Schmidt András borossebesi gazdálkodó felesége ma reggel férje távollétében öngyilkossági szándékából a patkba vetette magát. A szerencsétlen asszony tetét csak későn vették észre és így nem lehetett az életnek megmenteni. Schmidtné levelet nem hagyott hátra, amelyben öngyilkosságának okát megmagyarázhatta volna, környezete azonban úgy tudja, hogy egy peres ügy miatt már hetek óta nagyon ekeseredett volt és így valószínűnek tartják, hogy emiatt lett öngyilkos.

— **Egy hónapi fogház bizonyítványhamisításért.** Urei Terente Mocioni községi földműves a negyedik elemi elvégzéséről szóló iskolabizonyítványát oly értelemben hamisította meg, mintha hat elemi végzett volna. A földművesnek azért volt szüksége a hamisított bizonyítványra, hogy bejuthasson a csendőrséghez, ahol legalább hat elemi végzettséget követelnek. A csendőrség a főlvetel során rájött a hamisításra és hivatalból bünvádi följelentést tett Urei Terente ellen, akinek ügyét ma tárgyalta az aradi főrvényszék. A bizonyítási eljárás során a bünyelként mellékelt bizonyítványt beigazoltnak vette a törvényszék a hamisítást, ezért a földművest egy hónapi fogházra ítélte.

Önkéntes kilépésre hívja fel a CFR a tisztviselőit

Akik vagyonosak, nőtlenek, betegek, vagy fegyelmi eljárás van ellenük, adják be lemondásukat — Egy körlevél, amely általános feltűnést keltett, de eddig egy sem akadt, aki teljesíti a kérést

Bucurestiből jelentik: Érdekes és sok tekintetben furcsa körlevelet intézett a CFR vezérigazgatósága a tisztviselői karhoz. A körlevél közli a tisztviselőkkel, hogy bizonyos személyzeti redukciókat kell alkalmazni a kiadások csökkentése folytán. Ezért

felhívja mindazokat a tisztviselőket, akiknek magánvagyonuk van, akik nőtlenek, akik betegek, akik nem tudják megfelelő módon betölteni állásukat, akik ellen különböző okok miatt fegyelmi eljárás van folyamatban, nyujtsák be február elsejéig önként lemondásukat

Ezáltal módot adnának azoknak, akik szegények és akiknek nagy családjuk van, hogy to-

— **Brazília megvásárolja az Oceanrepülésen résztvevő olasz hidroplánokat.** Rómából jelentik: Hír szerint a brazil kormány megvásárolja azokat az olasz hidroplánokat, amelyek most látogatást tettek Délamerikában. Az olasz kormány — mondja a hír — szívesen venné a vételt, mert megtakarítaná a repülőgépek hazaszállítási költségeit.

— **Hába peticionált a budapesti ellenzék a községi választások ügyében.** Budapestről jelentik: A főváros igazoló bizottsága ma Csilléri András elnökletével ülést tartott és a budapesti városi választások ellen beérkezett petíciókat tárgyalta le. Az ülés folyamán több ízben kirekesztették a nyilvánosságot. A ma letárgyalt petíciókat elutasították. A még háralevő felebbezéseket szombaton tárgyalják le.

Uj tánc-időtartam rekord

Idő: 193 óra.

Münchenből jelentik: Kochler pehelysúlyú világbajnok megjavította ma a táncolás világrekordját. A világbajnok 193 órát táncolt egyfolytában és kijelentette, hogy a legközelebbi jövőben ezt a rekordot is meg fogja javítani.

— **Dr. Vázsonyi Vilmosné előadása Nagyváradon.** Dr. Vázsonyi Vilmosné, a kiváló magyar politikus özvegye erdélyi köruton van, amelynek során „Az én uram” címmel tart férje élettörténetéről, harcairól és sikereiről érdekesítő és a családi intimításokon túlnövő előadást. Kedden Nagyváradon lépett a közönség elé özv. dr. Vázsonyi Vilmosné és a nagyszámu publikum feszült figyelemmel kísérte mindvégig azt a sok kedves humorral átszőtt ismertetést, amellyel Vázsonyiné kellemes elbeszélő hangon, frappáns beszélőkészséggel állított nemes emléket elhunyt férje harcos életének. A közönség lelkes ünneplésben részesítette az előadás végeztével özv. dr. Vázsonyinét, aki turnéja alkalmával Aradot január 22-én keresi fel, amikor is az Iparosotthonban tartja meg nagy érdeklődéssel várt előadását.

Tegernseel színtársulat gyermekelőadása „Hänsel und Gretel” Szombaton 1/4 órákor az Iparos Otthonban.

Este 9 órákor bucsuelőadás: közkívánatra „Die Drei Dorfschneidheiligen” Előadás után tánc reggelig.

— **Veszedelemes zsebtolvajt leplezett le ma az aradi rendőrség.** Simonici Mátyás 27 éves lippai soffírt feljelentette özv. Kramer Hermanné, akinek vendéglőjében Simonici már hosszabb idő óta étkezett, hogy tőle 600 lej készpénzt lopott el. — Simonicit rögtön előállították a rendőrségre, ahol a kihallgatás alkalmával zsebeit átkutatták s azokban legnagyobb meglepetésre négy pénztárcát találtak. A pénztárcák mindegyikében kisebb összegű pénz volt, ezenkívül pedig különböző nevekre kiállított igazoló okmányok. Simonici ellen az a gyanu merült fel, hogy a zsebtolvajlásokat már hosszabb idő óta üzi. A tolvaj soffírt ellen megindult az eljárás.

vábbra is megmaradhiassanak állásukban és megmentik őket a leépítéstől. A lemondások az egyes igazgatóságoknak nyujtandók be. Azok, akik egy év óta állanak a CFR szolgálatában, egy havi, akik két év óta, két havi és akik ennél hosszabb idő óta szolgálnak, háromhavi fizetésüket kapják végkielégítésképpen. A körlevél megígéri mindazoknak, akik önként lemondanak állásukról, hogy amint a CFR anyagi helyzetében javulás áll be, nyomban visszaveszik őket a szolgálatba.

A körlevél általános feltűnést keltett a vasuti tisztviselők körében és nem nagyon valószínű, hogy a mai viszonyok között akadjon valaki, aki önként vállalja a munkanéküliség terhét.

Gyilkos rablók garázdálkodnak Burmában és a környékén

Szörnyű módon megöltek egy állomásfőnököt

Londonból jelentik: Londonba érkezett hírek szerint, Burmában, a tarabasi körületben, Vidyugon állomás ellen elkövetett támadást a zendülők borzalmas módon hajtották végre. Meggyilkolták az állomásfőnököt, a felesége hasztalan áldozta föl ékszerait, minden pénzét. Miután föltörték a pénztárt és az összes hamarjában összeszedhető értékeket egybecsomagolták, az állomásfőnököt kihurcolták a peronra, ahol darabokra szabdalták.

Amikor a legközelebbi helység csendőrségét értesíthették, a zendülők már megszöktek. A rablók az utóbbi időkben állandóan zaklatják a lakosságot és különösen a vasutvonalakat tartják veszélyeztetésben. Merényleteiket azzal indokolják meg, hogy a lakosság barátságtalanul viseltetik velük szemben. A rendőrség több páncélvonattal tartja figyelemmel a banditákat, eddig azonban még egyszer sem sikerült tetteiket megakadályozni.

— **Böhm Gézáne halála.** A könyörtelen hialál ma egy közismert és általános becsülésben álló aradi uriaszonyt szőlített el az élők sorából: meghalt Böhm Gézáne, született Neger Johanna, Böhm Géza tekintélyes aradi kereskedő és az Aradi Általános Takarékpénztár igazgatósági tagjának hitvese. Az uriaszony már hosszabb ideje betegeskedett, cukorbaiban szenvedett és ennek súlyos komplikációi okozták halálát. Állapota már több nappal ezelőtt válságosra fordult. Betegágyánál a legkiválóbb aradi orvosok vették fel a küzdelmet a halállal szemben, de hasztalan: tegnap éjjel tíz órákor Böhm Gézáne szíve megszűnt dobogni. Hatvannégy éves korában hunyt el, negyvenhárom évi felhőtlen és boldogsággal teli házasság után, amelynek keretében egész életét övének szentelte. Elhunyt nagy és előkelő rokonságot borított gyászba. Faragó Rezső, az Aradi Általános Takarékpénztár vezérigazgatójának felesége, sz. Böhm Olga, Dumitrescu Constantin várnagyú inspektor hitvese, sz. Böhm Márta és Böhm Pál édesanyjukat veszítették el halálával, de osztozik a család fájdalmában az ismerősök s tisztelők serege, akik mind szeretettel vették körül Böhm Gézánet. Temetése január tizenhatodikán, pénteken délután fél három órákor lesz a str. Eminescu 9. számú házból.

— **Tűz Ineuban.** Ma hajnalban Barkó Mátyás nyug. községi jegyző fáskamrája kigyulladt, az idejekorán értesített tűzoltóságnak sikerült a tüzet lokalizálni, úgy hogy a közvetlen mellette levő többi melléképületek sértetlenek maradtak. A tüzet a fáskamrában a frissen kidobott hamu okozhatta, amelyben még paraszak voltak.

— **Letartóztatott gyári munkásnő.** Az aradi rendőrségre ma előállították Popa Helen Monarau községbeli gyári munkásnőt, aki jelenleg munka és lakás nélkül van és az éjszaka folyamán az uccán csavargott, Popa Helent illetőségi helyére fogják toloncolni.

CURTIUS erőpróbája lesz a Népszövetség most kezdődő ülészaka

Ekkor dől el: Curtius méltó örököse-e Stresemannak? — A tanács kimondotta a sürgősséget a felszülézi választások ügyében

Genf-ből jelentik: Európai politikai körökben nagy érdeklődés előzi meg a Népszövetség most megkezdődő tanácsulását. Az egyes államok delegátusai nagyobb részben már megérkeztek Genf-be és a népszövetségi palota körül állandó sürgős-forgás uralkodik. A delegátusok és az újságírók tömegesen keresik fel a főttkári hivatalt, különböző kérelmekkel és informatív kérésekkel. Különösen azért tulajdonítanak nagy fontosságot a mostani ülésnek, mert azon 16 külügyminiszter jelenik meg. Az érdeklődés központjában a lengyel-német konfliktus áll és főképpen az iránt mutatkozik hatalmas érdeklődés, vajjon Curtius dr. megállja-e helyét Stresemann örökében?

A Népszövetség főttkársága ma közölte a delegátusokkal, hogy a tanácsülés napirendjére tüzte ki a felszülézi választások ügyét. Ebben a kérdésben két beadvány érkezett a főttkársághoz, az egyik a szülézi német Völkerband petíciója a lengyelek által elkövetett választási visszaélések tárgyában, míg a másik a német kormány beadványa, amelynek tartalma azonos a lengyelországi kisebbségi szervezet panaszával. Mindkettőre nézve kimondták a sürgősséget.

Az angol lapok — mondják a londoni jelentések — nagy cikkekben fejtegetik a Népszövetség mostani ülészaka fontosságát. Az Excelsior szerint, a lengyel-német kérdést nem szabad a Népszövetség elé vinni, hanem a hági döntőbírósgot illeti meg a döntés joga. A Daily Herald mai vezércikkében kifejti, hogy Grandi, Henderson, Briand és Curtius dr. találkozásának különös fontossággal bír a válságos európai helyzetre. Ha Hendersonnak sikerül közvetítenie Franciaország és Olaszország között, s ha dr. Curtius megállja a helyét, akkor a mostani ülészak megnyugvást teremthet Európában és újból életre hívja a már halódó bizalmat.

— **Szervezik a román postatakarékpénztárt.** Bucurestiből jelentik: A postatakarék szervezési munkálatai folyamatban vannak és a közeljövőben befejezést is nyernek. Működését a következő aktivákkal fogja megkezdeni: 72,923,117 lej készpénz, 336,197,250 lej váltóköszlet, 73,000,000 tartalékalap. A postatakarékpénztár átvesszi a Casa de depuneri betétkészletét is, amely 240,000,000 lej. A betéteket kétezer postahivatalnál lehet majd elhelyezni, ahol bevezetik a csekk- és clearing-szolgálatot. Az eddigi tervek szerint ezeket a szolgálatokat csak április elsején fogják életbe léptetni.

— **Halálozás.** Lesújtó gyász érte dr. Erdős Ignácot Déván. Felesége, született Széberényi Jolán, harmincöt éves korában elhunyt. Dr. Erdősné holttestét január tizenharmadikán délután négy órakor helyezték örök nyugalomra a dévai római katolikus temető kápolnájából. Halálát előkelő és kiterjedt rokonság gyászolja.

— **A megcsalt családok.** Londonból jelentik: Az egyik londoni lapban a következő hirdetés jelent meg: „Egy arany férfira, helvéci gyártmányu, találtatott. Hirdetési költség ellenében átvehető a következő címen: John Ryder Greenwich Longstreet”. Az eredmény csodálatos volt. Már korán reggel megjelent egy idősebb ur és elmondta, hogy az órát ő vesztette el és az reki drága emlék. A megtaláló megmutatta az órát, melyben a károsult rögtön felismerte elvesztett drága emlékét. Lefizette a 12 shilling hirdetési díjat és eltávozott az órával. A nap folyamán rengetegen jelentkeztek Ryder urnál az elvesztett óráért. És Ryder ur 12 shilling hirdetési díj lefizetése ellenében — mindenkinek adott egy „arany órát”, ami annál könnyebb volt neki, mert természetesen semmiféle órát nem talált, hanem összevásárolt egy csomó olcsó kronométert 5 shilling-fével darabját és azt adta a jelentkező károsultaknak. A rendőrség nem tehet semmit sem ellene, mert a „károsultaknak” nem volt bátorságuk az ügyet a rendőrségnek bejelenteni.

Alpár Gitta összeesett a nyílt színpadon

Lehár operettjének előadása közben

Influenzajárványnak esett áldozatul a művésznő — Félbeszakadt az előadás

Berlinből jelentik: Feltűnést keltő eset történt tegnap este a berlini Metropolitan-színházban. A német fővárosban hetek óta súlyos influenza-járvány dühög és a járvány volt az okozója annak az esetnek, amely ma élénken foglalkoztatja Berlin színházi világát. A színházban Lehárnak a „Mosoly országa” című operettje ment Alpár Gittával a főszerepben.

Előadás közben a művésznő nyílt színpa-

don összeesett és elveszítette eszméletét.

Az előadást nyomban félbeszakították és az ájult művésznőt bevitték öltözőjébe, ahol orvosi kezelés alá vették. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy Alpár Gitta is az influenza-járványnak esett áldozatul és elájulása a betegség következtében támadt magas láznak tulajdonítható. Az ismert magyar énekesnőt lakásán ápolják.

ÁLTALÁNOS SZTRÁJKOT

szerveznek a nacionalisták Bombayban

Be akarják zárni a törvényszéket is — A kormány nagy eréllyel kívánja fenntartani a rendet

Londonból jelentik: Bombayban még mindig feszült a helyzet. A poonai kivégzések hatása alatt, a nacionalista haditanács elhatározta, hogy teljes tiltakozó sztrájkot fog megszervezni, amelynek során be akarják zárni a törvényszéket, az üzleteket és az iskolákat. Ha kell, erőszakkal is megakadályozzák a közin-

tézmények működését és a forgalmat megbénítják.

A kormány karhatalommal védi meg a törvénytisztelő lakosságot a terror ellen és utasítást adott a rendőrségnek, hogy a legnagyobb eréllyel tartsa fenn a rendet. Az Exchange értesülése szerint, az éjjel csapatok szállják meg a fontosabb stratégiai pontokat.

— Az aradi villanygyár elfogadta a villany árának leszállítására vonatkozó javaslatot. Ma megjelent az aradi városházán Butoiescu villanygyári igazgató, aki átnyújtotta Muresan János főmérnöknek a villanygyár irásbeli választát a városi műszaki bizottság tegnapi határozatára. A határozatban — mint mai számunkban megírtuk — az új áramdíjakat állapították meg, amelyek lényeges mérséklést jelentenek a mostani árakkal szemben. A gyár közli, hogy teljes egészében elfogadja az új díjszabást. A válasz beérkezése nyomán holnap, közvetlenül a délutáni tanácsülés előtt, a permanens bizottság veszi tárgyalás alá a műszaki bizottság határozatát, majd a tanács hagyja véglegesen jóvá az új díjszabást.

— **Katonai okmányok felülvizsgálása.** A hadkiegészítő parancsnokság közli, hogy mindazok, akik december 18-ig nem jelentek meg a katonai okmányokat felülvizsgáló bizottság előtt, azok 1931 január 31-ig a várban mutatathatják fel utólag igazolványaikat.

— **A lakodalmi fotográfus lefényképezte az esküvőn történt lopást.** New-Yorkból jelentik: Rendkívül érdekes tolvajfogási eset történt New-Yorkban egy előkelő esküvő alkalmával. A menyasszony egyik ismerőse, aki egyébként filmoperatőr, gépét is elhozta, hogy az esküvőről filmfelvételeket készítsen. Éppen ezért a templom ajtajában helyezkedett el és szorgalmasan filmezte az előkelő közönséget. A szertartás befejeztével az egyik dús gazdag vendég megdöbbenve vette észre, hogy több ezer dollár értékű bundája, amely még 10 perccel ezelőtt karján volt, nyomtalanul eltűnt. Ki lophatta el? Az előkelő közönség csupa meghívott vendégekből állott, tehát ezekről szó se lehetett. Végül is az egyik vendégnek az a szerencsés gondolata támadt, hogy vetítsék le a filmet, talán így sikerülni fog a tolvaj nyomára jönni. A nagyszerű ötletet rögtön tett követte. A felvételeket azonnal kidolgozták és a kész filmet vetíteni kezdték az esküvő közönségének. Egyszerre aztán a vásznon megjelent egy hölgy, aki egyébként meghívott vendég volt és kifelé igyekezett a templomból. A károsult meglepetve látta, hogy a kérdéses bunda az illető uril hölgyön van. Az eképen leplezett lopás utolsó felvonása természetesen már a rendőrségnek átszólt le.

Igazi élvezet, ha rendes a bélműködésünk. Minden orvos híve az Artin dragénak, amelyből este 2-3 szemet bevéve, reggelre bőséges, enyhe ürülésünk lesz.

— **Három és fél kiló csempészett dohány következményei.** Az aradi monopóligazgatóság eljárását indított Mahler János simonyiálvi gazdálkodó ellen, aki három és fél kiló dohányt csempészett. A dohánymonopól 6500 lej bírságra ítélte a gazdálkodót, aki azonban fizetni nem tudott és így ma délután átkísérték az ügyészségre, hogy büntetését elzárásra átmozdítsa kijöttse.

— **Az aradi pincérek táncmulatsága.** Fényesen sikerült táncestélyt rendeztek ma az aradi kávéházi és éttermi alkalmazottak. Az Iparos Otthon díszterme már kilenc órakor zsúfolásig megtelt a vendégekkel, akik a legjobb hangulatban reggeli órákig mulattak.

— **Dinamogépezési tanfolyam kezdődik a Felső Fa és Fémipariskolában** f. hó 19-én. Beiratkozni lehet hétköznap 5-6-ig az igazgatóságnál.

— **Előadás Biharföld csodáiról a Minorita Kulturházban.** A csodálatos természeti szépségekben bővelkedő Erdélyünk megyei között Bihar megye az, amely minden rendkívüliséget magában rejt. Nem dicsekedhetik egy-egy világraszóló unikummal, de mint egy terepasztagon, annál nagyobb változatossággal találunk meg területén minden szépséget, amely a természetbarátokat érdekli. Ezekről a csodálatosan szép tájakról tart f. hó 24-én ismerető előadást, több mint 100 színes vetített kép kíséretében Papp Lajos, a bihari turisták vezére, a Minorita kulturházban. Hisszük, hogy az érdekes előadás iránt általános lesz az érdeklődés annál is inkább mert belépődíj nem lesz.

— **A Borsszem Jankó** friss száma feltűnést keltő gazdag és speciális tartalommal jelent meg. Egyes szám ára 15 lej.

Színház — Irodalom — Művészet

*Az aradi Városi Színház heti műsora. Szombaton: Csokoljón meg... Vigjáték. Somlay Arturral C) bérlet, rendes helyárak. Vasárnap délután 4 órakor: Tölgfőtel Somlay Arturral, Rendes helyárak. Este fél 9 órakor Mörtez Zsigmond örökéletű vigjátéka: Sári bíró, Somlay Arturral a címszerepben. A) bérlet, rendes helyárak

*Somlay Artur Aradra érkezett. A kétnapos vendégszereplésre tervezett műsor próbái ma délután már a nagynevű vendég irányítása mellett folynak. Az elővételi pénztárnál mindhárom előadás iránt óriási az érdeklődés. Somlay Artur második aradi vendégszereplését előre láthatólag zsúfolt házak fogják végignézni. Általános meglepedést kelt, hogy — bár a színházra a nagynevű színész lekötése jelentékeny terhet jelent — úgy holnap este, mint vasárnap bérletben és rendes helyárak mellett tartják meg az előadásokat. Az elővételi pénztár ma és holnap is nyitva lesz.

*Tragikus küzdelem a magyar tudományért Apácai Csere János élete, melyről a Kölcsey-Egyesület irodalomtörténeti sorozatában ma, pénteken este 6 órakor az Iparos Kulturházban Szőlősi István fog előadni. Előzetesen hétfői előadása befejezésül a költő Zrinyi prózai munkáiról és államférfiúi eszméiről fog beszélni.

Dr. LUTAI polgármester nyilatkozik a néma- és hangosfilmekről

A gyárak beszüntették a némafilmek gyártását, mert a világvárosok közönsége csak hangosfilmet akar — A város kénytelen az összes mozikat „hangos“-ra berendezni —

Általános érdeklődést keltettek cikkeink, amelyekben a mozi-problémákról írtunk és amelyben megállapítottuk, hogy Arad mozikedvelő közönsége két pártra szakadt: a hangosfilmek és a némafilmek tábora. Ugy a „hangosok“, mint a „némák“ erősen kitartanak igazuk mellett és az első párt minden mozi hangosfilmek leadására akar átalakíttatni, a némafilmek kedvelői azt kívánják, hogy a Central maradjon meg a hangos képeknek, míg a többiben némafilmeket játszanak. Az Aradi Közlöny munkatársa ma felkereste LUTAI Cornél dr., Aradváros polgármesterét, akit megkérdezett, mi az ő véleménye a felmerült ügyben. A polgármester a következőket jelentette ki:

— Véleményem szerint, mi hiába vitatkozunk ezen a kérdésen. A város is úgy gondolta eleinte, hogy a Central-mozit berendezzi a hangos-filmek számára, míg a többiben néma-képeket játszik, hogy mindkét tábor közönsége megtalálja a szórakozását. Hamarosan rá kellett azonban jönnünk, hogy nincs megfelelő némafilm a piacon. A világvárosok közönsége hangosképeket kíván és ennek következtében a gyárak beszüntették a nagy némafilmek gyártását. Jelentéktelen kis képek kaphatók

ma csak a némafilmben és ezek a képek nem elégitik ki megfelelő mértékben a közönséget. A filmek világpiaca irányítja ezt a kérdést és kényszeríti rá az összes mozikat, rendezkedjenek be hangosfilmekre.

A polgármester véleményét kiegészíti a városi moziigazgatóság információja, amelyet dr. Abaffy Gyula, a mozi helyettes igazgatója adott az Aradi Közlöny munkatársának.

— Anyagi okok kényszerítettek bennünket arra, hogy lassanként az összes városi mozikat hangosfilmekre alakítsuk át. Olyan némafilmet, amely például a Select közönségének igényeit kielégíti, ma nem lehet kapni. Ezért voltunk kénytelenek redukálni a külvárosi moziban az előadások számát, hetenként négyre. Ha most a Select-mozit hangos-képekre alakítjuk át, kénytelenek vagyunk ugyanazt tenni a ligeti, gáji és mossóczy-telepivel is, mert máskülönben anyagilag ráfizetnénk ezen mozik fenntartására. A piacon ma elsőrendű némafilmet nem lehet kapni, mert a nagy gyárak mind a hangosképekre rendezkedtek be. Mi pedig nem tehetünk mást, mint alkalmazkodunk az általános viszonyokhoz.

Schwarz Abrahám csereüzlete gróf Festetich Kristóffal

A Gerlóczy-uccai ötemeletes bérházát elcserélte gróf Festetich Kristóf 3000 holdas somogy megyei uradalmával — A birtokátruházáshoz már hozzá is járult a földmivelésügyi minisztérium — Hatmillió pengős ingatlantranzakció — Az első építkezés: téglahordás az elevátornál

A budapesti ingatlanpiacon már napok óta egy szokatlan formák között létrejött üzletről beszélnek, mely cserealapon jött létre Schwarz Abrahám többszörös budapesti volt háztulajdonos és Festetich Kristóf gróf között.

Schwarz Abrahám Budapesten a Gerlóczy-ucca és Semmelweis-ucca sarkán levő ötemeletes bérpalotáját, amely a legnagyobb és legszebb pesti bérházak egyike, elcserélte gróf Festetich Kristóf 3000 holdas somogy megyei birtokával. Viszont remek üzletet csinált gróf Festetich Kristóf is.

aki évi 100.000 pengő házbérlőjévédelméhez jut a bizonytalan hozamu földbirtok helyett.

Schwarz Abrahám a következő rendkívül érdekes részleteket mondotta el nekünk a csereüzletről:

— Még 1914-ben építettem ezt az ötemeletes házat a Gerlóczy-ucca és Semmelweis-ucca sarkán, azon a helyen, ahol Semmelweis született. Csupa nagy, modern lakás van benne, a félemeletes nagy áruház-helyiség, külön feljarral. Annakidején 1.500.000 aranykoronába került, mai évi jövedelme meghaladja a száz ezer pengőt. Különös értéket ad az objektumnak, hogy szemben lesz az új városháza parkja és innen fog kiindulni az Erzsébet sugárút. Még is megválok tőle a birtok kedvéért, mert ezután — 68 évemmel — csak gazdálkodni akarok. A birtok, amelyért elcseréltem, gróf Festetich Kristóf somogy megyei 3000 kat. hold területű birtoka, amely felelősségen fenyő- és tölgyerdőből áll. A birtok magánvagyon volt, a Festetich hitbizomány szomszédságában. Egy gazdaszítótól hallottam, hogy eladó, mire felvettem az ötletet, hogy elcserélném a házammal.

— Bizony, 55 éve már annak — mondotta, — hogy 13 éves koromban, mint anátlan-

Fejlesztik az amerikai flottát

Washingtonból jelentik: A tengerészeti bizottság ma elhatározta, hogy 74 millió dollárt irányoz elő az amerikai flotta további fejlesztésére.

A keresztény gazdasági párt a Bethlen-kormány ellen fordult

Kiélesedett az ellentét a kormányt támogató keresztény gazdasági és az egységes párt között

Budapestről jelentik: A keresztény gazdasági párt ma ülést tartott, amelyen élesen a kormány ellen foglalt állást. Az izgatott hangulatban lefolyt ülés során Grieger Miklós beszédet tartott és abban főképpen Bethlen István gróf miniszterelnököt támadta.

A párt elhatározta, hogy négytagú bizottságot delegál a miniszterelnökkel folytatandó tárgyalásokra. Ezek a tárgyalások fogják eldönteni a párt jövőbeni magatartását. A bizottság tagjai: Ernst Sándor népjóléti miniszter, Zichy János, Feszler Jenő és Wolff Károly.

SPORT KÖZLÖNY

A népszerű Kertész II. a Ripensia tréner

A híres futballista elutazott Budapestről és már meg is érkezett Temesvárra.

Ma reggel köpcös, izmos, fürgő ember szállt fel Budapesten az Arad felé induló gyorsvonathoz csatolt temesvári közvetlen kocsira és bucsút mondott a magyar fővárosnak, ahol neve évtizedek óta ismert a zöld gyepen. Esztendőkön át 6 volt a legnépszerűbb futballistája Budapestnek és bár alakja három-négy esztendeje eltűnt a futballpályákról, azért mégis emlékeztek rá — Kertész Vilre még ma is. Kertész Vilre, vagy ahogy jobban futják a nevét: Kertész II. Temesváron sportáru üzletének fiókot nyitott és a közeljövőben megkezdje az első romániai professzionalista csapat, a Ripensia trenirozását.

Flutazása előtt így bucsuzott Budapestről:

— Mit tagadjam, rosszul esik elmenni. Minden emlékem ideűz e városhoz, de sajnos, emlékekből nem lehet megélni. Én kereskedő vagyok, ezzel azt hiszem mindent megmondtam. Aki hitelbe vásárol, az nem fizet és ki vesz ma készpénzért... Megéltetés után kell néznie. Hiszem, hogy Temesvárott megtalálom, ahol lelkes sportemberek is élnek. Már voltam lent és láttam, hogy lehet dolgozni. A Ripensia jó anyag, amelyből lehet és remélem, fogok is jó együtttest csinálni.

Kertész Vilre ma este már meg is érkezett Temesvárra.

anvátlan árva. Hevesből feljöttem Pestre. Már ekkor kezdtem el építkezésemet, ugyanis az akkoriban épült

Elevátornál hordtam a téglát napszámba. Még 1897-ben telekvásárlásokkal kezdtem foglalkozni. Volt, hogy száz házam is volt és 31 házat magam építtettem fel. Mind eladtam, ez volt az utolsó. Hogy mi az egésznek a titka? *A szorgalom, takarékoság és az, hogy tudtam számolni, meg egy kis elengedhetetlenül szükséges szerencse.* És még egy: a józan és boldog családi élet.

— Én, mikor meghallottam, hogy a birtok eladó, csak arra gondoltam, hogy 55 év után itt hagyhatom a zajos Budapestet és végre visszavonulhatok ismét vidékre, gazdálkodni a birtokon.

Magyar sakk-reformátora támadt a több

Száz kockára osztja fel a sakktabla mezőnyét, évezredes multu fehér-fekete amelyen nyolc új sakkfigura szerepel — Elölép a nagyhatalmu „tábornok“, meg a mozgékony „pasas“... — Forradalmi lázba hozta a sakkvilágot az új reform

Budapestről jelentik: Több évezredes kereketek között teremtett merész, de szellemes újítást Paulovits István nyugalmazott budapesti segédhivatali igazgató. Ez a hosszú-című ur egyszerűen megváltoztatta a sakkjáték ősl formáját és egy olyan sakktablát konstruált, amely az eddigi 64 kocka helyett százat foglal magában és a megnövekedett mezőnyön nyolccal több figura mozog. A merész sakk-reformer forradalmi újítását szabadalmaztatta.

A Paulovits-féle száz-kockás sakkjáték figuráinak felállítása a régi, csupán mind a két oldalon kettővel több a tiszt és kettővel több a paraszt. Az új figurák a „tábornok“ és a „pasas“ büszke címeit viselik, amelyek együtt a „vezér“ és a „futár“ között nyertek elhelyezést a táblán. A „tábornok“ minden irányban mehet egy-egy lépést és üthet. Ugrása a lóéhoz hasonlatos, de nagyobb távolsággal: egy

kockát előre és három kockát oldalra, vagy hátra ugorhat, esetleg meg is fordulhat. Mindenkor azonban arra a színre ugrik, amelyről ellépett. Mivel azonban *egylépés mozdulatok is végezhet*, a kockája színét bármikor változtathatja. Rendkívüli előnye, hogy a „ló“ és a „paraszt“ akcióképességeit egyesíti magában.

A „pasas“ a tábornok mellett áll és ugyancsak erős figura. Egyenesen, vagy átlós irányban léphet, egyet vagy kettőt és sima, meg ugró lépésekkel egyformán halad. Eredeti helyéről *tizenhat-féle helyre ugorhat*. Ugyancsak forradalmi újítás a sakkjátékban az is, hogy kezdéskor a parasztok nemcsak két, hanem három kockát is ugorhatnak előre.

A magyar sakk-körök szenzációja iránt énk érdeklődés nyilatkozik meg az egész világon, ahol csak csatározások és kombinációk zajlanak le az eddigi 64 kockás, nagymultu csatamezőkén.

A Bloch-cég és az aradi fényképészek

Bonyodalmak a személyazonossági igazolványok fényképei körül. — Panaszos küldöttség a polgármesternél.

Az aradi személyazonossági igazolványok kibocsátása egyszeriben fellendítette Aradon a fényképészipart. A legtöbb ember nem tart otthon készletet az ilyen igazolvány-fényképekből, hanem minden esetben csak annyit csináltat, mint amennyire szüksége van. Először nagy versengés indult meg tehát az aradi fényképészek között, később azonban megállapodtak abban, hogy együttesen tesznek ajánlatot a városnak s 34 lejért csinálnak két fényképet, azzal, hogy közben ingyen készítenek fényképeket a munkanélküliek számára. A fényképészek tehát zavartalanul dolgoztak, amikor egy váratlan eset történt: az aradi Bloch-cég felajánlotta a városnak, hogy 25 lejért csinál két fényképet és ebből az összegből egy lejt ad a munkanélküliek számára, egyben pedig munkanélkülieket alkalmaz a fényképek készítésénél. A váratlanul közbejött ajánlatnak érdekes előzményei voltak.

Egyes fényképészek és a Bloch-cég között nézeteltérések keletkeztek nemrégiben és a fényképészek szindikátusa bojkott alá helyezte a céget és Bucuresztben vásárolta meg a szakmához szükséges árucikkeket. A Bloch-cégnek ilyen körülmények között kapóra jött az alkalom, hogy árukészletét a mai viszonyoknak megfelelő áron kiárulhassa és ezért a cég, amely 1919 óta rendelkezik a fényképezéshez szükséges iparigazolvánnyal, elhatározta, hogy maga is fog készíteni igazolvány-fényképeket, még pedig redukált áron. Megtette tehát ajánlatát a városnak, amely azt örömmel fogadta és a cég nyomban el is kezdte a fényképek készítését.

A Bloch-cég váratlan közbelépése rendkívül kellemetlen volt a fényképészeknek, akik felkeresték Lulai Cornel dr. polgármestert és panaszt emeltek, hogy a cég fényképészeti iparigazolvány nélkül működik. Hamarosan kiderült azonban, hogy a város nem kötött megállapodást a Bloch-céggel, mint ahogy nem kötött a Fényképész Szindikátussal sem és hogy mindenkinek jogában áll ott fényképeztetni magát, ahol akarja. Megindultak ezek után a tárgyalások a Fényképészek Szindikátusa és a Bloch-cég között, amely közölte, hogy ha a bojkottot visszavonják, beszünteti a fényképek készítését. Az ajánlatot az érdekeltek méltányosnak találták és ezen az alapon folytak ma a tárgyalások, amelyek előreláthatólag megegyezéssel fognak végezni.

1931. január 18-án

lesz a kolozsvári Mentő sorsjegyek IV-ik osztály huzása.

Ne dobja el szerencsését, vegye meg sorsjegyét.

Főbizománys Aradon: Eckstein Tivadar, Str. Ioan Weitzer No. 12. — Vidéki rendeléseket 117 lej előzetes beküldése ellenében a Sorsjegyiroda, Cluj, Str. Memorandului 16. sz. azonnal eszközli. — Ezenkívül még 6 huzás lesz. Minden huzásról külön nyereményjegyzék lesz kibocsátva.

Orbán Aba aradi vezértitkár és a huszonötmillió dolláros örökség

David Kahn makói rabbi, később angol misszionárius csodálatos karrierje — Milliók elsüllyedt hajókból — Amerikában hatvannyolc éves korában halt meg a milliomos — Örökösök: az Obláth- és Orbán-család — Családi értekezlet Budapesten

Az amerikai örökségek már elvesztették hitelüket. A dollármilliomosok nagy lármával szokták feltűnni az ujságok hasábjain és a pénz öröme helyett, többnyire csalódást okoznak. Most egy új amerikai örökség hírenek görögütze lobbant fel, amelyről bizonyára még sok szó fog esni az amerikai nagybácsik millióival előszeretettel foglalkozó lapokban.

A bécsi Neues Wiener Journal néhány héttel ezelőtt különös felhívást közölt. Ebben a felhívásban a következőket olvashatták:

„Az amerikai Egyesült-Államok külföldi örökségeket intéző hivatala felhívja Dawis Kahn bárhol található törvényes leszármazottjait, rokonait, hogy a New-Yorkban letétbe helyezett hagyatékkért okmányokkal felszerelve jelentkezzenek.

Zomborban él a Kahn-család. Grünspan Izidor édesanyja egy rabbinak a leánya volt és ennek a Kahn-nevű rabbinak volt egy öccse, ugyancsak rabbi, Makón élt ez a másik Dávid Kahn, aki nagyon modern ember volt már egy fél-évszázaddal ezelőtt is és családja, valamint a hitközség ezt a modernséget nagyon rosszalotta.

Megtette például azt, hogy szombafon lóra ült és sétalovaglásra ment. A rabbi fivére Zomborból intő leveleket küldött neki és közölte, valamint a család között ellidegült a viszony. Nem tetszett neki a hitközség álláspontja sem, ezért elhatározta: ki fog vándorolni. A makói rabbi Angliába utazott. Angliában eleinte kis pénzéből éledélt, aztán elhagyta a hitét,

római katolikus lett, sőt misszionárius. Kahn, a misszionárius vagyont szerzett és ak-

kor abbahagyta a vallási tevékenységet és a közgazdasági életbe kapcsolódott be.

Nagyszerű gondolata támadt, hogyan lehetne a vagyont gyarapítani? Elhatározta, hogy társaságot alapít elsüllyedt tengeri hajók kiemelésére. Olyan hajók kerültek ismét a felszínre, amelyekről már rég lemondtak a hajóstársaságok és ez az üzlet példátlanul jól jövedelmezett. Akkoriban 35 millió font sterlingre becsülték David Kahn vagyont, aki ennél az összegnél megállt és elhatározta, hogy Amerikában folytatja a boldogulás útját.

David Kahn Amerikában is hatalmas pozíciót ért el a közgazdasági életben és 68 éves korában halt meg. Nem maradt senki utána, csak azok a rokonai, akik Magyarországon, Romániában, illetve Aradon és Jugoszláviában élnek.

Végrendeletében David Kahn körülbelül 25 millió dollárt hagyományozott rokonainak.

abban az esetben, ha azok bizonyítani tudják a rokonságot. A magyar örökösök, akik közül Grünspan Izidor él Budapesten, másik részük még mindig Zomborban, köztük az Obláth-család és Aradon Orbán Aba vezértitkár. Orbán Aba az aradi Fonciera biztosító vezértitkára, ma érdekes táviratot kapott fivéréától: Orbán Ferenctől, a Budapesti Pénzüntézet Központ diszponensétől. A táviratban az áll, hogy a hírlapokban közölt David Kahn-féle amerikai örökség ügyében holnap Aradra érkezik. Orbán Aba és Aradi Közlöny munkatársának az érdekes örökség ügyében a következőket mondotta:

— Családunk a Bácskából származik. Egyrésze Zomborban, másrésze Zentán, a harmadik része Obecsén lakott. Megboldogult édesapámnak, Obláth Bénének egyik mostoha-fivére, Kahn Dávid Amerikába vándorolt ki, akiről alig hallottunk valamit. Gyermekkoromra esik az idő, amikor egyszer levelet kaptunk tőle, de ebben vagyoni viszonyairól nem tett említést. Édesapám azonban sokszor mondta:

— Ha egyszer dollár hullik az öletekbe, akkor azt csak unokafivéremtől várhatjátok.

Néhal Obláth Béni gyermekei: Orbán István, Orbán Aba, Orbán Ferenc, továbbá nővérük, Babocz né Obláth Margit és Merle Géziné. Az Obláth-család meglehetősen kiterjedt familia, akik most előreláthatólag tanácskozással gyűlnek össze Budapesten, ahol dönteni fognak afelett, hogy melyik tekintélyes ügyvédre bízzák érdekeik képviselését.

Kulcsot és gilette-pengét nyelt a csaló hálókocsi-kalauz,

aki a múltkor még az ereit is felvágta

Budapestről jelentik: Ismeretes, hogy a rendőrség letartóztatta Magyar Árpád hálókocsi-kalauzt, aki számos embert csapott be azzal a mesével, hogy aranyat tud csempészni Konstantinápolyból. Letartóztatásakor a kalauz felvágta ereit, azonban sikerült megmenteni életét.

Amikor Magyar magához tért, kijelentette, hogy mielőtt ereit felvágta, egy fülszócsot és több gilette-pengét lenyelt. Az orvosok ma megvizsgálták és megállapították, hogy a kalauz igazat mondott. Megtették az előkészületeket, hogy Magyar Árpádot megoperálják.

LEGUJABB

Balbo repülőraja megérkezett Rio de Janeiroba

Az olasz aviatikusok befejezték a tizezer kilométeres utat

Rómából jelentik: Délamerikai időszámítás szerint nyolc óra tizenöt perckor reggel Balbo légiügyi miniszter vezetése alatt elindult az olasz repülőraj repülőútjának utolsó szakaszára. Rio de Janeiroban délután négy órakor várják őket.

Róma. Rádió jelentik este tizenegy órakor a római légiügyi miniszteriumnak: Balbo repülőraja délamerikai időszámítás szerint délután fél négykor a Rio de Janeiroból öbölben leszállott. A tizennégy hydroplán simán, minden defektus nélkül abszolválta a tizezer kilométeres utat.

A LEMONDÁS ELFOGADÁSA UTÁN IS további munkálkodásra szólítják fel Garamit a szociáldemokrata pártvezetőség választmányi tagjai

Budapestről jelentik: A tegnapi országos választmányi ülés után ma a szociáldemokrata pártvezetőség nyolcvan tagú választmánya tartott ülést, ahol a Garami-ügyben a következő határozati javaslatot hozták: A választmány helyesli a pártvezetőségnek a párt politikai taktikájára vonatkozó álláspontját

de nem találja a Garami-féle feltogás és a pártvezetőség feltogása közötti ellentétet áthidalhatatlannak, ezért felszólítja Garamit, hogy munkaerőjét és lelkesedését továbbra is hasznosítsa a párt szolgálatában.

A kényszermunkatelep szörnyű pokla

Borzalmas kínzások között élnek Oroszországban a kényszermunkára ítélt papok.

Vilnából jelentik: Elretentő adatokat tárt fel a Solovjev-szigeti orosz kényszermunkatelepről egy volt pap, akinek kedden éjszaka sikerült Stolpce mellett átlépnie a lengyel határt. Az orosz pap a Solovjev-szigeti kényszertelepekről szökött meg és állandó veszedelem közepette sikerült elérnie a határt. A menekült pap elmondta, hogy a múlt év decemberében a minszki kerületből husz papot szállítottak a kényszertelepekre, akiknek az volt az egész bűnük, hogy tiltkoztak lelkesítésük jogtalan fogvatartása ellen. A Solovjev-szigeteken jelenleg 48 katolikus és 425 ortodox lelkész van. Valamennyien a legszörnyűbb nélkülözések közepette valósággal állati sorban élnek. Földalatti kazánokba laknak és naponta csak egyszer kapnak enni, úgy, hogy a nélkülözésektől valamennyien csontvázzá soványodtak. Brutális öreik éjszaka is felverik és munkára cipelik őket. Ha a nélkülözésektől legyengült erejű papok nem bírják a nehéz fizikai munkát a kegyetlen vörös öreik kancsukával véresre verik őket.

Ártatlanul a börtönben!

Hamisan vallott a koronatanu és ártatlant juttatott a börtönbe, hogy elterelje a gyanút szerelmeséről — Kiderült az igazság

Szakólcáról jelentik: Érdekes ügy tartja izgalomban a közeli Nemesvita község lakosságát. Körülbelül öt évvel ezelőtt gyilkosság címen letartóztatták és 15 évi fegyházra ítélték Tóth János gazdálkodót. A bűnpör során főképpen özvegy Vella Gyuláné koronatanu súlyosán terhelő vallomása dominált és ez a vallomás juttatta fegyházba a gazdát. A lakosság azonban nem hitte el, hogy a gyilkosságot Tóth János követte el. Titkos magánnyomozás indult Botár Árpád volt százados vezetésével és ez a nyomozás a közelmúlt napokban eredményre is jutott.

Botár megállapította, hogy Velláné, aki időközben egy Gerics Imre nevű gazdához ment feleségül, hamisan vallott a tárgyalás alkalmával és hogy

a tulajdonképpeni gyilkos Gerics Imre, az asszony jelenlegi férje.

A magánnyomozás adatait ma beterveztették a esendőséghez, amely megállapította az adatok helyességét és gyilkosság büntetése címén letartóztatta Gericsét, gyilkosságra való felbujtás és hamis tanúzás címén pedig a feleségét. Tóth János, aki öt éve szenved ártatlanul a fegyházban, újraelvétel iránti kérvényt nyújtott be.

Frigyes Lipót porosz herceg teljesen

Legendás vagyon ura volt Vilmos excsászár sógora — tönkrement

Mérhetetlen pazarlása miatt elárverezik németországi birtokait — Vörös lobogó a hercegi kastélyon — Versengés az apa és fia között, ami milliókba kerül

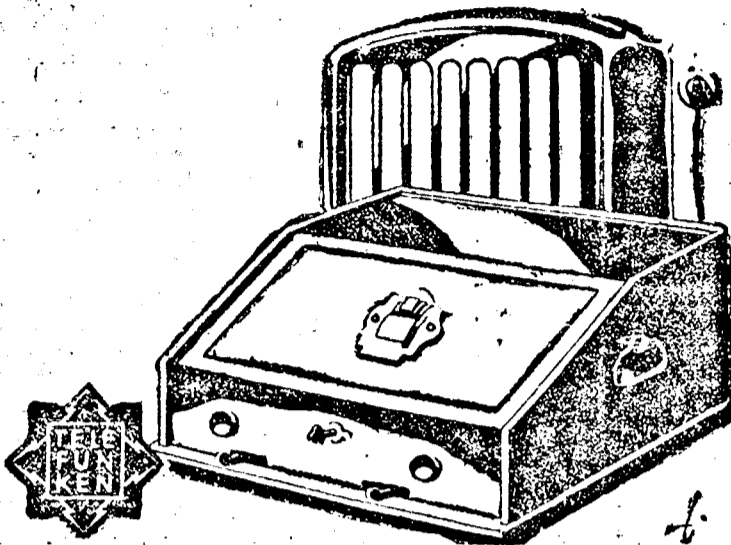
Berlinből jelentik: Egész Németországban óriási feltűnést kelt, hogy csödbe jutott egy Hohenzollern-herceg, aki nemrégiben még egyike volt Németország leggazdagabb embereinek. Frigyes Lipót porosz herceg, a Hohenzollern-ház uralkodó ágának leszármazottja és Vilmos excsászár sógora, már régebben kénytelen volt a Berlin melletti Düppelben lévő erdeinek és földbirtokainak nagy részét eladni. Most arról tárgyalnak, hogy eladják a történelmi nevezetességű Glinicke kastélyt is, amit a berliniek weekend kiránduló-szállójává alakítottak át. A kastély birtokát és műtárgyait már régebben megvásárolták a különböző múzeumok és a visszamaradt berendezési tárgyakat február elején nyilvános árverésen bocsátják áruba.

A herceg közvetlenül a forradalom után, azáltal vált híressé, hogy a Glinicke-kastélyra kitűzte a vörös lobogót. A forradalom után feleségével, az elhunyt Augusta Viktoria volt császárné nővérével Svájcba költözött, ahol Luganóban telepedett le és ide később követte fia is Frigyes Lipót herceg is. Luganó-

Európa legjobb rádiókészüléke

TELEFUNKEN 9W

az ötsöves váltóáramu távvevőkészülék.

A 110 V, 150 V és 220 V feszültségekre kapcsolható. Három rezgőkör egyetlen egy beállítás. Hitelesített skálával. Csodás hangszínezet.

Ehhez egy TELEFUNKEN-hangszóró, az

ARCOPHON 5

Egy fogás és Európa zenél Önnek!

TELEFUNKEN 9A

Ugyanaz a készülék elemes üzemhez.

Páratlan szelektivitás.

Kérje a készülék kötelezettségnélküli bemutatását a rádióüzletben!

TELEFUNKEN

A legrégibb tapasztalat — a legmodernebb szerkezet!

Létrejött Genfben az új lengyel-román barátsági szerződés

A megállapodás katonai szerződés jellegével bír és öt évre érvényes

Genfben jelentik: Ma aláírták Genfben az új lengyel-román barátsági szerződést. Erre főképpen azért volt szükség, mert ez év februárjában lejár a régi szerződés. Románia képviselőiben Mironescu miniszterelnök, míg Lengyelország delegáltjaként Zalesky, külügyminiszter voltak az okmány aláírói.

Az új barátsági megállapodás katonai szerződés jellegével is bír és a régihez képest csak kevés változtatást tartalmaz. Az egyik szerint a döntőbírósi eljárás kimaradt a megállapodásból, miután azt más szerződés szabályozza. Ezenkívül az öt évre szóló szerződés — amennyiben nem mondják fel — lejártakor újabb 5 évre érvényes.

Sikkasztó volt szerb miniszter

Hatmillió dinár értékű részvény elsikkasztásával vádolják Nikolics volt minisztert

Belgrádból jelentik: Feltűnést keltő letartóztatást eszközölt ma a rendőrség. Néhány nappal ezelőtt feljelentés érkezett be a Cacoki Takarékpénztár R. T. elnöke, Nikolics Nikola volt miniszter ellen, akít azzal vádolnak, hogy a bank letétjében levő 6 millió dinár értékű részvényt elsikkasztotta és más pénzintézeteknél a maga céljaira elzalogosította. A nyomozás megállapította, hogy a feljelentés adatai megfelelnek a valóságnak és ma elrendelték Nikolics letartóztatását.

Munkanélküli-tüntetés volt ma délben Budapesten

Rendőrség avatkozott bele a tüntetésbe

Budapestről jelentik: Ma délben nagyobbarányu munkanélküli-tüntetés zajlott le a Szabadság-téren. A tüntetők láttára a kereskedők nyomban bezárták üzleteiket és lehúzták a redőnyöket, nehogy kárt tehesse nekik kirakataikban. A járőrök is más irányba folytatták útjukat. A rendőrség rádiókészültsége autókon nyomban a helyszínen termelt és szétjelenítette a tömeget.

Tizenkét férfi és nő nyomban letartóztattak.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Modern elvek alapján módosítják Romániában a munkásbiztosítást

A mezőgazdasági munkások részére külön törvény készül — Egységesítik a munkásbiztosítást — Főlölesleges bürokrácia — Dr. HATIEGAN EMIL munkaügyi miniszter nyilatkozata

Bucurestiből jelentik: A munkásbiztosítások megszervezésével kapcsolatban Hatieganu Emil dr. munkaügyi miniszter rendkívül érdekes kijelentéseket tett ma a sajtó képviselői előtt.

— A munkaügyi minisztériumban jelenleg a különböző munkásbiztosítási szisztémák egységesítésén dolgoznak, — mondotta a munkaügyi miniszter. — Tudom azt, hogy a betegségélyző elleni panaszok jórésze onnan származik, hogy az országban jelenleg háromféle munkásbiztosítási rendszer van érvényben. A rendszerek különbözősége káros befolyással van úgy az ország kereskedelmére, mint annak iparára. Föltétlenül szükséges ennek a három rendszernek egy — a modern elvek alapján kidolgozott — törvényben való egységesítése.

— A munkásbiztosítási rendszerek egységesítésével kapcsolatban teljesen új alapelveket kívánok bevinni a törvénybe. Így mindezek előtt kívánatosnak tartom megszüntetni a mezőgazdasági munkások biztosítását, amely inkább teherként jelent a munkásbiztosítók-nak. A mezőgazdasági munkások biztosítását külön törvényben fogjuk rendezni.

— Véleményem szerint a munkásbiztosítási díjak megállapítása nem a törvényhozó há-

zak hatáskörébe tartozik. Ez inkább adminisztratív természetű kérdés amelyre vonatkozólag bizonyos alapelvek irányadók. A díjak problémája szoros összefüggésben van a biztosítottak fizetési képességével és ezért hiába szavaz meg a parlament magasabb díjakat, ha azokat a termelés nem bírja el.

— Az adminisztratív munka racionalizálásával a lehetőség szerint csökkenteni szándéksom a költségeket és biztosítani akarom azt, hogy a hivatalnokok fokozottabb mértékben állhassanak a biztosítottak rendelkezésére. A törvénynek egy másik ujtása a munkásbiztosító pénztárak teljes decentralizálása lesz, ami által elérhetővé válik a hivatalnokok számának csökkentése és a teljesen főlölesleges bürokráciának eliminálása. Ennek az érdekében a törvénytervezet a legteljesebb autonómiát kívánja biztosítani a munkásbiztosító pénztáraknál, megadva azáltal a munkaadóknak és a munkásoknak a lehetőséget arra, hogy előlött az intézmény fölött reális ellenőrzést gyakorolhassanak.

Az ország közvéleménye felfokozott érdeklődéssel várja az új törvényt, mely hivatalos lenne arra, hogy megszüntesse azt a sok parafaszt, amely az utóbbi időben a munkásbiztosító pénztárak ellen felmerült.

Manoilescu miniszter jósol: Ha a kormány nem ad megrendelést a gyáraknak, leépítés következik

Egy késői ébredés a valóságra — A kisipart is támogatni akarja a kormány — Hol szerzik be a hadsereg szükségleteit? — Még mindig problema a boletta-rendszer

Bucurestiből jelentik: A miniszterelnökségen tegnap ülést tartott a kormány gazdasági bizottsága. Ezen az ülésen került letárgyalásra Madgearunak a gabona értékesítéséről szóló törvénytervezete. A gazdasági bizottság Raducanu és Popovici hozzászólása után elhatározta, hogy a tervezetet a parlament elé terjesztik, azonban azon a nemzeti export intézetre vonatkozólag némi módosításokat hajtanak végre. A tervezet szövege még nem került nyilvánosságra és így még nem lehet tudni, hogy az a bolettára vonatkozólag tartalmaz-e intézkedéseket.

Manoilescu ipar- és kereskedelemügyi miniszter hosszasan ismertette a hazai textilipar súlyos helyzetét. Ezzel kapcsolatban elhatározták, hogy a közeljövőben dönteni fognak a hadsereg részére történő posztómegrendelések fölött. A miniszter kifejtette, hogyha a kor-

mány nem ad nagyobb megrendelést a gyáraknak, azok kénytelenek lesznek üzemüket leépíteni és tisztviselőiket és munkásaikat tömegesen elbocsátani. Condeescu tábornok, hadügyminiszter ígéretet tett, hogy a jövőben az ipar- és kereskedelemügyi miniszterrel és a pénzügyminiszterrel együttesen fogja a hadsereg ruházati cikkeinek beszerzését eszközölni.

A cipészkisiparosok helyzetét teszi ezután szóvá Manoilescu és kifejté, hogy ezeknek kellene a hadsereg bakancsmegrendeléseinek egy részét juttatni. A cipészkisiparosok országos szervezete annak idején memorandumot intézett a miniszterhez, amelyben a kisipar megmentése érdekében azt kéri, hogy a hadsereg bakancsszükségletének legalább harminc százalékát a cipészeknél rendeljék meg. A gazdasági bizottság úgy határozott, hogy a bakancsszükséglet 15 százalékát a jövőben a cipészkisiparosoknál fogják fedezni.

36 milliós fizetésképtelenség Bucurestiben

Csődöt mondott egy ismert vendéglő tulajdonosa — A főváros kettős közgazdasági szenzációja

Bucurestiből jelentik: A bucurestii pénzpiacot két nagy fizetésképtelenség tartja izgalomban.

Az egyik kényszerjegyzési ajánlatot L. Benroyo, a „La Samaritania”-hoz címzett kézműáru-cég nyújtotta be. Az ülete a Strada Lipsceanin van. Passzivuma harminchat és fél millió, aktívuma huszonkilenc millió. Hatvan százalékos kvótát ajánl, törvényes kamatokkal, két év alatt, negyedévi részletekben.

Még nagyobb szenzációja Bucuresti gazdasági életének az, hogy az Enescu-vendéglő

csődbe jutott. A Calea Victoriei egyik mellék-uccájában volt ez az étterem. — egyike Bucuresti legelőkelőbb hasonló üzemeinek. Erdélyiek is szívesen látogatták. A viszonyok következtében el kell tűnnie.

— Elfoglalta hivatalát Jac Jenő. Ma elfoglalta hivatalát Jac Jenő gépüzemi titkár, akit a város vezetősége ideiglenesen a gazdasági hivatal élére delegált a nyugdíjazott Dirlea Vazul gazdasági tanácsos helyére. Dirlea Vazul ma megkezdte a gazdasági hivatal ügyeinek átadását.

— Aradi valutaárak. Berlin 40.20, Budapest 29.55, London 817.80, New-York 168.70, Páris 6.65, Prága 5.01, Bécs 23.78, Zürich 32.73. — Devizák: Márka 40.20, Pengő 29.60, angol font 821, dollár 168.20, csehszék 5.05, schilling 23.95, svájci frank 32.95.

Genfből jelentik...

Az agrárszakértők — a mezőgazdasági válság okairól.

Az agrárszakértők jelentése, akik néhány nap múlva Genfben tanácskozássra ülnek össze, az agrárválság okairól a következőket tartalmazza:

— A válság főoka a mezőgazdasági üzem előrehaladott mechanizálása, azonkívül az a dezorganizáció, amelyet a világháború idézett elő. Kétségtelen, hogy a módszerek javítása és a termelési rendszer fejlesztése a mezőgazdasági problémát még komplikáltabbá tette. A világháború következményeképpen a tengerentúli államokban hatalmas mezőgazdasági termelés indult meg. A háború után az egyes államokban megindultak a belföldi mezőgazdaság védelmére irányuló törekvések. Az infláció és a defláció korszaka szintén hozzájárult az agrárválság súlyosbodásához. A fő nehézség az eladási ár és a termelési ár közötti aránytalanságon nyugszik. A mezőgazdasági termelés nem érte el nagyrészt még a háború előtti árnyvót. 1929. év óta az árak erősen estek. Az áresés azonban nagyobb volt, mint a kiskereskedelmi árak és az életfenntartási költségek esése.

A mezőgazdasági bérek mindinkább nyomasztólag hatnak a mezőgazdára, dacára annak, hogy ezek a bérek még nem érték el az ipari munkások béreinek magasságát. A bérek a termelési költségek 45 százalékát teszik ki. Németországban kifejezte a helyzetet a mezőgazdaság eladósodása is. A mezőgazdaság hátrányban van az iparral szemben. Nem rendelkezik olyan szervezetekkel, amelyek a termelést szabályozni tudnák. A mezőgazdasági szakértők nagyrésze azon a véleményen van, hogy a mezőgazdasági válságot enyhíteni lehetne, ha a megfelelő értékesítésnek megfelelő formát meg lehetne találni és ha a szövetségi intézményt tovább kiépítik.

NYILTÉR.

E rovat alatt közlöttekért nem vállalunk felelősséget

Böhm Géza a maga és a szívéhez közel állók nevében a reá mért csapástól megtörtén jelenté, hogy imádott hitvese, a végtelen jószágú anya, az unokáiért rajongó nagyanya, a szerető testvér és hűséges rokon

Böhm Gézáné

született Néger Johanna

hatvannégy éves korában, negyvenhárom évi felhőtlen és boldogsággal teli házasság után, január 14-én éjjel tíz órakor, bucsut véve mindenkitől, aki neki e földön drága és kedves volt, elhunyt.

Temetése január 16-án délután fél három órakor lesz a Str. Eminescu (Deák Ferenc-ucca) 9. sz. házból.

A szeretet, amelynek megfestésülése volt, virrasszon örök álma, csendes pihenése fölött.

Arad, 1931. január hó 15.

Böhm Pál, Böhm Olga férj. Faragó Rezsóné, Böhm Márta férj. Dimitrescu Constantinné, gyermekei. Néger Andor testvére. Faragó Rezső, Dimitrescu Constantin, vejei. Néger Andorné szül. Krása Mária, sógornője. Faragó Klára, Fischer Antal, Böhm Ibolyka, Faragó Boris, Böhm Márta, unokái.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon rokonoknak, jóbarátoknak és ismerősöknek, kik drága halottunk temetésén megjelentek, koporsójára koszorút helyeztek, részvételükkel féjdalmunkat enyhítették, valamint a dalárda vezetőjének, tagjainak és Varga Imre utódainak, a figyelmes temetésrendezésért, ezúton mondunk hálás köszönetet.

Özv. Korom Józsefné és családja.

Vizumát

pontosan és előnyösen Arad leg-
régibb vizumirodája

Sándor Ferenc-cég intézi.

Az eladó vásárol, hogy fogyjon az áru

A pamutfejedelmek visszavásárolják eladott árukat.

Példátlan az a lelemény, amellyel az emberek, a nyersanyag tulajdonosai és a gyárak azon mesterkednek, hogy a megingott árnívót valahogyan fenntartsák. Mint ismeretes, a pamut ára is jelentékenyen esett és olyan hatalmas pamutkészletek feküdtek eladatlanul, hogy a pamut-termelés a krízis legnehezebb óráit élte már át.

A pamut-fejedelmek, persze Amerikában, most nagyon érdekes taktikába kezdtek. Ősz visszavásárolják a pamutot, hogy mesterséges áruhiányt idézzenek elő a piacon és az így visszavásárolt pamutból a készletek elfogyta után csak annyit bocsássanak ki a piacra, amennyi elégséges ahhoz, hogy állandó keresletet teremtsen. A tőzsdei életben nem ismeretlen ez a taktika. Az értékpapírok tőzsdéjén bevett szokás szinte, hogy valamely értékpapír árát olyképpen verik fel, hogy mesterséges hangulatot teremtsenek az értékpapírt illetően. Egyre lázasabban vásárolják, hogy a naiv kezek azt hihessék, hogy a vásárolt értékpapírnak valami különleges becsé van és magasabb árakért szaladjanak ezek a kezek a kezdeményező vásárlók után.

Ugyanez történik most a pamutpiacon is. Egyszer eladták ugyanazt a pamutot, amelyet most visszavásárolnak az eladók csak azért, hogy áruhiányt teremtsenek és ennek a mes-

terséges áruhiánynak örve alatt tartliassák azt az árnívót, amelyet már a normális és természetes kínálat és fogyasztás aránya fenntartani nem tudott.

Rádió műsor.

— Romániai idő. —

PÉNTEK, január 16.

Bucuresti, 13. Gramofon. 17. Könnyű zene és román dalk. 20. Színház. 20.30. Gramofon. 21. Rossini: Szevillai borbély című operája gramofonon. Budapest. 10.15. A m. kir. József nádor 2. honvédegyalozred zenekarának hangversenye. 10.30. Hírek. 10.45. A hangverseny folytatása. 1. Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 1.05. Eugen Stepat orosz balalajkenekarának hangversenye. 1.25. Hírek. 1.35. A hangverseny folytatása. 2. Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 3.45. Hírek, élelmiszerárak. 5. Felolvasás. 6. Tót-magyar nyelvtanítás. 6.25. Rácz Béla és cigányzenekarának hangversenye. 7.30. A rádió és a zeneművészet, dr. Hubay Jenő, a Zeneművészeti Főiskola főigazgatójának előadása. 8. Gyorsító-tanfolyam. 8.35. Rádióamatőr-posta. 9.15. A varói filharmoniai társaság hangversenye Varsóból. Utána hírek. Majd: Gramofonhangverseny. — Belgrad. 12.25. Gramofon. 13.45. Rádiózenekar. 17. Jazz gramofonon. 18.30. Harmonikázás. 21. Gramofon. 21.30. Zongora- és csellóverseny. — Berlin. 19.25. Dalk és duettek előadása. 21. Roosz Emil zenekara. 22.10. Hangjáték. Majd éjfélig Géczy Barnabás zenekara. — Milano. 18. Zene. Genova. Kávéházi zene. 20.30. Könnyű zene hét számmal. 21.30. Vegyes zené. 22.40. Román hangverseny. Prága. 12.15. Gramofon. 17.20. Délutáni zene. 20.20. A mandolin- és gitárogyesület hangversenye. 23.20. A jelenkor zenéje, hangverseny. — Wien. 12. Keringők és szórakoztató zene gramofonon. 14.10. A gramofonverseny folytatása. 16.25. A Haupt-zenekar játéka. 22. Kamara-

zene. 23.40. A Macho-zenekar játéka a Lehar-teremből.

SZOMBAT, január 17.

Bucuresti, 13. Gramofon. 17. Rádiózenekar. 20. Gramofon. 21. A Notre Chant-kórus számai. 22.15. Hárfaszóló. — Budapest. 10.15. A Mándits-szalonzenekar hangversenye. 13.05. Sovánka Nándor és cigányzenekarának hangversenye. 6. A Kisfaludy Társaság irodalmi délutánja. 7. Az Első Budapesti Citerakör hangversenye. 8. „Scott kapitány.” Halász Gyula előadása. 8.25. Az óbudai „Dalkoszeru” dalegyület hangversenye. 9.30. Főméltóságú Horthy Miklósné fővédnöksége alatt álló nyomorenyhító akció javára az országos magyar kir. Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola által a budai kir. várpalota fehér márványtermében rendezendő zenekari hangverseny helyszíni közvetítése. Közreműködik Báthy Anna, a m. kir. Operaház művésznője. Steiániai Imre és Zathureczky Ede a Zeneművészeti Főiskola tanárai és a Zeneművészeti Főiskola zenekara. Majd: A Fejes-szalonzenekar, az Osteade tangó- és jazzband és Toll Árpád cigányzenekarának hangversenye az Ostende-kávéházból, Kalmár Pál (ének) közreműködésével. — Belgrad. 13.25. Gramofon. 17. Gramofon. 18. Délutáni zene. 19. Jazz gramofonon. 21. A zürichi operaház Tosca előadásának átvitele. Utána tánczene. — Prága. 12.15. Gramofon. 20.50. Waltner-est. 22. Népszerű hangverseny. — Róma. 18. Operarészletek Ponchielli, Verdi, Boito, Mulé, Puccini, Leoncavallo, Donizetti, Mascagni, Thomas operáiból. 22. Operaközvetítés a nápoiyi San Carlo-színházból. — Wien. 12. Népszerű zene gramofonon. 13. Schiederszenekar játéka. 20.35. A német népdalegyület előadása. 21.30. Ujj Béla Az utolsó egyfogalmi című daljátéka 4 felvonásban. 24.10. Pauscher-zenekar játéka.

A szerkesztésért ideiglenesen
SALGÓ HENRIK
felel.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DÍJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lej, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szóíz hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kívánt szavak a húzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető megváltoztassa. Csak válaszbélyeggel ellátott kérdézősköndésre válaszolunk. Ajánlatok jelzés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatalt telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

▲ ▲ HIRDETÉSEKET DÉLUTÁN 5 ÓRÁIG VESZÜNK FEL. ▲ ▲

LEVELEZÉS.

„FARSANGI LAKODALOM” jelíges levelet kérem átvenni. 193

ALKALMAZÁS.

SUCHE Posten zu Kindern mit Jahreszeugnissen, beherrschte die drei Landes-Sprachen. Adr. bitte in Adm. des Aradi Közlöny. 201

Üzletvezetőt keres
a Zimanduzi „Hangya” szövetkezet febr. 1-1. belépésre. Javadalmazása 2 szoba melletti helyiségekkel, 150 □-ös konyhakert, 5% forg. jutalék, 1 □ tüzfűtő. 30,000 Lej készpénz óvadék v. megfelelő ingatlan-bekebelezés. Személyes megjelenés kívánatik. Igazgatóság. — Bővebb felvilágosítást „Hangya” raktár, Arad nyújt.

LAKÁS.

ELEGANSAN berendezett, okvetlen fürdőszobás garconlakást keresek azonnalra. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 190

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Cím: Calea Banatului (v. Asztalos Sándor-u.) 3. 800

MAGÁN-ÉZ kerttel kiadó, Str. Numa Pompiliu 53. sz. 197

EGYSZOBÁS, konyhás lakás főtéren kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 200

KÉT szoba, konyhás I-ső emeleti lakás a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

VÉTELESELADÁS.

RÁDIO — leszállított árban szállít 4 lámpást 5000 lej, 5 lámpást 6000 lej (telepest) csövekkel együtt. Hangszóró és akkumulátor mélyen leszállított árban kapható:

Gáspár műszerésznél, ARAD, Neuman-palota.

KERESK egy motort 12—14 HP. 2×100 voltos HP Yost, Str. Marasesti 54. 195

Még csak néhány mélyen napig kaphatók leszállított bronzcsillárok tott árban

Varga és Rosentfeldnél Központi szálló mellett.

A vevőközönség figyelmébe!

Felhívom a nagyérdemű közönség b. figyelmét dusan fölszerelt bizományi üzletre, hol ugy közszükségleti tárgyait, valamint antik bútorokat, dísz tárgyakat, szőnyeget, festményeket a mindazt ami egy otthon kellemessé és kényelmessé tesz, üzletemben olcsón megtalálhat. SALGÓNÉ bizományi üzlete, Str. Horia (Széchenyi-uca) 1. Neuman-palota. 1000

AZ ELADÓK FIGYELMÉBE. Rendelés van megbízóimtól 2+3 vagy valamivel nagyobb argaman szőnyeg, antik ezüst tárgyak, Biedermeyer-székek, 12 drb Alt-Deutsch-szék, régi márkás porcellántárgyak, neves festők művei, antik zenélő órák, modern háló és ebédlő, fekete női kabát és törülközőkre. Az eladást pár napon belül garantálom. — SALGÓNÉ, bizományi üzlet, Str. Horia 1. Neuman-palota. 1000

MACULATURA PAPIR 5 klgros csomagokban, rendkívül olcsón kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

ÜZLETEK.

FŐTÉREN, a legforgalmasabb helyen nagy üzlethelyiség azonnal kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

ÜZLETHELYISÉG a Szabadság-tér sarkánál ahol hosszú évtizedeken át nagy vevőkörrel rendelkező kelmelesterő és tisztítóüzlet volt, azonnalra kiadó Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

KÜLÖNFÉLÉK.

KÉRELEM! Nagy nyomorban tengődő család, bármilyen adományt kér. Adományt szíveségből Rusz Lázár, v. Damjanich-u. 81. kór. 200

HIRDESSEN

a 46 éve fennálló

„Aradi Közlöny”-ben!

BUDAPESTEN

az új „NEMZETI SZALLODA”

a Hungaria Nagyszálló vezetője alatt megnyitott
Központi fekvés (József körút 4.) a Nemzeti színházzal szemben.

TELEFON: J. 320—30.

Minden modern kényelemmel berendezve.

Kitűnő étterem! Polgári árak! Dreher sörcsarnok!
A vidéki társaságok találkozó helye!